

ГЛАС

ОСИГУРАНИКА

ТЕМА БРОЈА: Часопис „Глас осигураника“ Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање обележио 48 година излажења. На конкурс објављен тим поводом стигло тридесетак радова

КОНТАКТ ЦЕНТАР

Радним данима
8-15h

0700/017-017

по цени локалног позива

011/3060-680

за позиве са мобилног
телефона и из иностранства

ЧИТАОЦИ ЧЕСТИТАЛИ ЈУБИЛЕЈ

ИЗДАВАЧ: Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање

ДИРЕКТОР:
Драгана Калиновић

ГЛАВНИ И ОДГОВОРНИ УРЕДНИК:
Весна Анастасијевић

РЕДАКЦИЈА:
Париска бр. 9,
11000 Београд,
e-mail: glasosiguranika@pio.rs

СЕКРЕТАРИЈАТ:
011/2030-745
факс: 2638-201

ОДГОВОРНИ УРЕДНИК ЗА ВОЈВОДИНУ:
Мирослав Мектеровић
Житни трг бр. 3,
21000 Нови Сад
021/487-7754,
021/487-7789,
факс: 021/6624-359,
e-mail:
miroslav.mekterovic@piovoj.rs

ШТАМПА:
Штампарија
Службени гласник

ОГЛАШАВАЊЕ:
011/2030-745

Рукописи и фотографије се не враћају.

Електронско издање:
www.pio.rs/glasosiguranika

ГЛАС ОСИГУРАНИКА НАПУНИО 48 ГОДИНА

Честитке за рођендан

Поводом годишњице излажења „Гласа осигураника“ многи наши верни читаоци послали су нам честитке са жељама да њихов

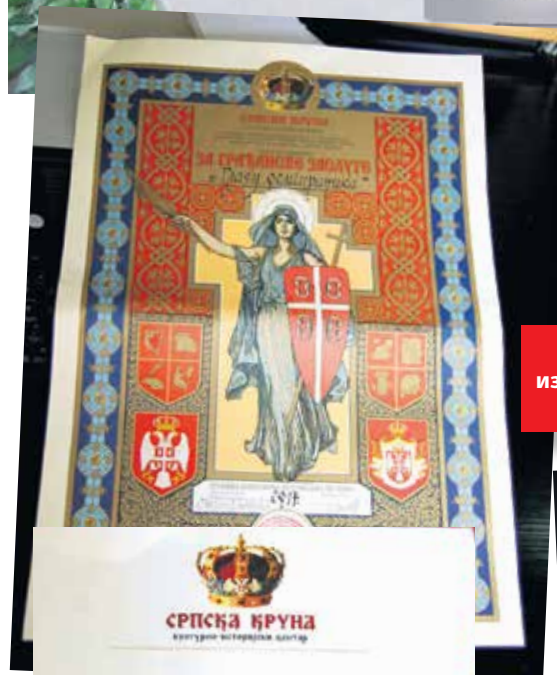
и наш лист још дуго излази из штампе, стиже на њихове кућне адресе и доноси им текстове које, како сами кажу, не могу да прочитају у другим

новинама. Изабрали смо неке од њих да се овде похвалимо и захвалимо свима на лепим жељама.

Редакција

**Цењена редакцијо,
Будући да већ две године волонтерски сарађујем са вама, желим да вашем и нашем листу честитам 48. рођендан, уз жељу да ове наше новине доживе још много, много срећних рођендана и да и даље успешно сарађујемо.
Илија Шекуљица,
Краљево**

**Честитам вам 48. рођендан и желим још пуно успеха у раду, и да дуги низ година излазите на срећу свих нас пензионера.
С поштовањем,
Стева Панакијевски**

**Поздрав са Власине и срећна годишњица излажења листа.
Тома Стевановић из Лесковца**

МИНИСТАР АЛЕКСАНДАР ВУЛИН У ВРЊАЧКОЈ БАЊИ

Обилазак пензионера на бесплатној рехабилитацији

Ове године ће на опоравку у једну од 25 бања Србије о трошку Фонда ПИО отићи око 12.500 старосних, инвалидских и породичних пензионера свих категорија. На основу Правилника о друштвеном стандарду корисника пензија РФ ПИО, у овој години је за њихов друштвени стандард издвојено скоро 394 милиона динара, а највећи део тих средстава намењен је за бесплатно бањску рехабилитацију пензионера. Многи од њих су већ почели да користе ову погодност, а оне који су на опоравку у Врњачкој Бањи, у Специјалној болници „Меркур“, обишао је крајем месеца, са челницима Фонда, министар за рад, запошљавање, борачка и социјална примања, Александар Вулин.

– Када добро радите, када имате више запослених, када се боље наплаћују доприноси, можете да водите рачуна и о пензионерском стандарду. Политика Владе Александра Вучића је била, и свака следећа влада на коју пресудно буде утицао Александар Вучић, наставиће са таквом политиком, да све што зарадимо најпре поделимо са онима који су најзаслужнији, да они који су најсиромашнији прво осете зашто је добро што смо умирили државу, зашто је добро што смо обезбедили фискалну консолидацију. И зато данас, захваљујући већим уплатама, захваљујући већој количини новца у ПИО фонду, можемо да кажемо да смо 12.500 пензионера послали у бање, што је за више од хиљаду више него прошле године. Очекујемо да ћемо са овим трендом наставити и идуће године и да ће још више пензионера идуће године моћи на овај начин да оде у бању. Захваљујући већим доприносима, захваљујући већој количини новца, захваљујући томе што нисмо повукли 11,5

Министар Вулин нагласио значај бриге о пензионерском стандарду

милијарди динара из буџета, ми смо ове године обезбедили да се пензије од стране државе дотирају са свега 35 одсто, а надамо се да ће, ако се настави овај тренд, до краја године дотације државе бити свега 33 одсто. Колика је то разлика види се по томе што је 2012. године држава сваку пензију дотирала са 48 одсто, а данас са 35 одсто – нагласио је министар Александар Вулин.

У Врњачкој Бањи тренутно борави 72 корисника пензија који су остварили право на десетодневну рехабилитацију о трошку Републичког фонда ПИО.

– Захваљујући повећаној запослености, знатно бољој наплати доприноса и већој фискалној дисциплини, ми можемо да кажемо да нам је каса много пунија. Закључно са 22. јуном ове године у касу ПИО фонда уплаћено је пет милијарди динара више него што је

планирано. То је повећање, у односу на план, за 2,81 одсто и захваљујући томе обавезне дотације су смањене толико да ПИО фонд неће повући из буџета 11,5 милијарди динара – истакао је министар за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Александар Вулин после обиласка пензионера који су на бесплатној опоравку у Врњачкој Бањи.

Заменик директора ПИО фонда др Александар Милошевић рекао је да је један од основних задатака овог фонда брига о пензионерима.

– Фонд сваке године врши корекцију Правилника о друштвеном стандарду пензионера којом проширује бригу о пензионерима, тако смо ове године први пут у Правилник увели да осим тога што пензионери сами бирају у коју бању хоће да иду, корисници слепа лица имају и пратиоца, што је велика новина. Било је више од 40.000 зах-

тева за коришћење бесплатне рехабилитације у бањама и ове године ће 1.500 пензионера више него прошле године отићи у бање захваљујући бољој наплати доприноса – објаснио је др Александар Милошевић.

Др Дејан Станојевић, директор Специјалне болнице „Меркур“, показао је министру Вулину и руководству Фонда собе у којима су смештени пензионери, амбуланту и терапијски блок, наглашавајући да се уговорена услуга пружа једнообразно свим корисницима и да ће у „Меркуру“ ове године на бањској рехабилитацији преко Фонда ПИО боравити око 1.500 пензионера.

Председник општине Врњачка Бања Бобан Ђуровић рекао је да је поносан што је Специјална болница „Меркур“ успела да конкурише и добије свих пет програма за бесплатно рехабилитацију корисника пензија, у сарадњи са министарством.

Г. О.

РЕХАБИЛИТАЦИЈА КОРИСНИКА ПЕНЗИЈА О ТРОШКУ РФ ПИО

Прве групе пензионера отпутовале у бање

По огласу за упућивање на бесплатну рехабилитацију у бање Србије за 2017. годину, укупно је примљено 40.852 пријаве свих категорија осигураника. Сходно финансијским средствима планираним за друштвени стандард корисника пензија, Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање упутиће 12.361 корисника на бесплатну рехабилитацију. Један број пријаваније испуњавао услов за рангирање, а најчешћи разлог био је тај што су корисници већ користили рехабилитацију преко Фонда у претходних пет година.

Последњим изменама Правилника о друштвеном стандарду први пут ове године осигуранници су имали могућност да према сопственој жељи изабере рехабилитациони центар у којем ће боравити, у чему је учествовала лекарска комисија у циљу да се корисник не упути у центар који је контраиндикуван достављеној медицинској документацији. Поред тога новим правилником је омогућено да слепа лица користе рехабилитацију са пратиоцем.

У складу са жељама корисника пензије, расположивим капацитетима рехабилитационих центара и формираним ранглистама у складу са критеријумима,

Бања Русанда, Меленци

у Нишку бању биће упућено 917 корисника, „Златибор“ 625, у „Селтерс“ 400 корисника, специјалну болницу „Меркур“ 1.479 корисника, „Сокобању“ 517 корисника, „Др Боровоје Ђватић“ (Стари Сланкамен) 93 корисника, у „Русанду“, Меленци, 316 корисника, а у Бању Ковиљачу 1.152 корисника. У Буковичкој бањи боравиће ове године 154 корисника о трошку Фонда ПИО, Новопазарска бања примиће 69 корисника, Рибарска бања 410, „Агенс“ (Матарушка бања) 282 корисника, „Ивањица“ 529, „Гамзиград“ 327, „Врањска бања“ 168 корисника, „Бања Кањижа“ 855, „Бужановачка бања“ 114 корисника, „Гејзер“

(Сијаринска бања) 234, „Бања Јунаковић“ 779 корисника, „Термал“ Врдник 804 корисника, „Бањица“ 279 корисника, „Пролом бања“ 769 корисника, „Луковска бања“ 461 корисника, „Горња Трпеча“ 506 корисника.

Према подацима које нам је саопштила Светлана Ђуретић, саветница директора Покрајинског фонда ПИО, 3.080 корисника пензија из Војводине биће упућено на бесплатну рехабилитацију пут бања и РХ центара у Србији. Тај број је утврђен након формирања ранг-листа по одредбама Правилника о друштвеном стандарду корисника пензија РФ ПИО и опредељених финансијских средстава за ову

Светлана Ђуретић

намену у филијалама РФ ПИО са подручја Војводине. Светлана Ђуретић је навела и да је услове из огласа испунило 5.432 пензионера свих категорија са подручја АП Војводине, а 1.874 није. Рехабилитациони центри су почели заказивање термина у договору са корисницима.

Реализација боравка пензионера у бањама Србије о трошку Фонда већ је почела и прве групе корисника се опорављају. „Бања Кањижа“, „Термал“ Врдник и Врњачка Бања су међу првима дочекале кориснике пензија, а и све друге бање су спремне за долазак најстаријих на рехабилитацију.

Цео поступак упућивања корисника пензија у бање о трошку Фонда ПИО одлично функционише уз пословично добру сарадњу са пензионерским организацијама на терену и запосленима у РХ центрима и бањама Србије.

М. Мектеровић

Гости из Русије у Фонду

Средином јуна тим стручњака из Русије и експерти из Светске банке заинтересовани за систем обавезног социјалног осигурања у нашој земљи обишли су и Фонд ПИО. Руски тим сачињен од младих стручњака из московског Завода за социјално осигурање и Агенције за стратешке иницијативе највише је занимало на који начин се остварују инвалидске пензије и новчане накнаде

по основу телесног оштећења и за туђу помоћ и негу. Пошто је и то у домену Сектора за медицинско вештачење Фонда презентацију је одржао др Дика Кајевић, директор Сектора за медицинско вештачење. Гости су обишли и Одељење за функционалну дијагностику Дирекције Фонда са чијим радом их је упознао др Александар Милошевић, заменик директора РФ ПИО. **В. А.**

Велико интересовање у Врању

Саветодавни дани између представника фондова за пензијско и инвалидско осигурање Србије и Македоније одржани су 29. и 30. јуна у Београду и Врању. Био је то трећи сусрет овакве врсте и прилика да грађани разреше све своје дилеме у вези са оствареним правима из ПИО у ове две државе.

На данима разговора, као што је то иначе пракса, и у Београду и у Врању примљени су сви заинтересовани који су заказали термин, као и они који су дошли накнадно да се саветују са овогодишњим тимом саветодаваца.

Тим саветодаваца из Србије ове године представљали су Ивана Петковић и Александар Драговић из Филијале за град Београд у Немањиној, као и Слободанка Билбија из Службе један Филијале за град Београд на Новом Београду. За организацију је и овај пут била задужена Александра Банић, начелник Одељења за ПИО по међународним уговорима.

Представници тима Фонда пензијског и инвалидског осигурања Македоније били су Биљана Стојанова из одељења за пензијско и инвалидско осигурање по међународним уговорима, затим Емира Јусуфи, стручни сарадник за остваривање права из ПИО из одељења примене међународних уговора, и Катерина Цунева, референт за права по међународним уговорима.

Ивана Петковић, шеф одсека за правну помоћ, претходни поступак и административне послове, каже да је веома задовољна како је протекао дан.

– Странке су деловале апсолутно задовољно и добиле су одговоре на сва досад нерешена питања. Упућени су на који начин, уколико је потребно, да поднесу неки нови захтев. Објашњено је све што им је било нејасно и недоумице које су им правиле проблем. Најчешћи проблеми тицали су се потврде стажа у Македонији и исплате

Македонски и српски тим саветодаваца у Београду

пензија у Македонији, односно били су у вези са потврдама о животу које су данас доставили колегицима – каже Ивана Петковић.

Александар Драговић, шеф одсека за остваривање права, наводи да су се код њега странке распитивале о прерачуну пензије.

Македонски тим саветодаваца задовољан је протеклим данима разговора и сматра да су веома корисни и за странке, али и за узајамну сарадњу два фонда.

Биљана Стојанова, представница Македонског фонда ПИО, каже да су дани разговора одлично протекли. Проблеми странака били су најчешће у вези са стажом, исплатом пензија, као и висином износа пензија. Успешно су дали све потребне одговоре, а корисници су били захвални на томе.

Катерина Цунева, референт за права по међународним уговорима, каже да су успели да реше разне проблеме уз помоћ колега са српске стране. Странке су их највише испитивале у вези са споразумом о прерачуну пензије. Сигурна је да више нема недоумица, јер су успешно решавали све захтеве странака.

И Емира Јусуфи, стручни сарадник за остваривање права из ПИО из одељења примене међу-

народних уговора, била је задовољна како је све протекло.

– Странке су испоштовале термине и дошле у заказано време што је нама додатно олакшало рад и организацију. Питања су се углавном тицала исплата. Испоставило се да неколицина пензија није исплаћена услед нагомилавања и због недостављања потврда о животу служби за исплату у Скопљу. Више странака је дошло да пита када ће бити исплата и доставило потврде о животу – сумирала је Емира Јусуфи своје утиске.

Према речима Слободанке Билбије, координатора из сектора ПИО за доношење решења, и ови саветодавни дани, као и увек, прошли су у најбољем реду. Упркос проблемима и недоумицама са којима су дошле странке, тимови македонске и српске стране су их веома успешно решавали.

И други дан разговора, у Врању, протекао је у најбољем реду. Одзив странака је био изузетан јер су били обавештени о овом саветовању и путем средстава информисања. Одазвало се седамдесетак људи и сви су добили праву информацију о проблему који их мучи.

Организација је била добра, све везе су функционисале, а поред саветодаваца из Македоније, у раду су учествовали и за-

пслени из врањске филијале: Сунчица Јовић, начелник Одељења за ПИО, три референта, координатор, контролор и радници писарнице.

Што се тиче утисака странака, Весна Радујковић (64), пензионер, пожалила се у вези са македонском пензијом.

– Македонци су обуставили исплату моје пензије. Наводно, недостаје потврда да сам жива. Имала сам обавештење да једном годишње треба да шаљем потврду о животу, а наводно треба два пута, али никакво званично саопштење нисам добила. Дакле, пропустила сам да након шест месеци доставим потврду поново, тако да сад не примам пензију. Надам се да ћу од следећег месеца почети да добијам редовно пензију – каже Весна Радујковић.

Александар Стоиљковић (45) дошао је у вези са проблемом који се тиче мајчине пензије. Каже да су највише потешкоћа имали због немогућности комуникације са македонским Фондом ПИО. Ни путем телефона, ни путем мејла, ни неким додатним писаним путем нису успели да ступе у контакт са Македонцима да би решили свој проблем. Сада је задовољан пошто је лично могао да успостави комуникацију са саветодавцима из Македоније и уз њихову помоћ успео да оконча проблем.

Д. Грујић

Изабрани најбољи радови

На конкурс за најлепшу причу посвећену међугенерациској солидарности стигло тридесетак прилога

Задовољство нам је да са нашим читаоцима поделимо овај за нас значајан догађај. Наиме, часопис „Глас осигураника” РФ ПИО 14. јуна прославио је 48. рођендан. лепе године зрелости, могло би се рећи најбоље за стварање и за нове подухвате.

Први број листа појавио се, да подсетимо, 14. јуна 1969. године, на иницијативу Републичке заједнице социјалног осигурања радника Србије. Лист је излазио петнаестодневно, на 24 стране, продавао се на киосцима по цени од један динар, а могао је да се набави и у претплати. Први „Глас осигураника” имао је Издавачки савет и Редакцију са 14 запослених, а главни и одговорни уредник био је Душан Максимовић. Лист је у то време успевао да повеже осигуранике с једне, и тадашњу Заједницу социјалног осигурања, с друге стране, настојећи да буде свестрани информатор и да за саговорнике увек има најбоље познаваоце пензијског и социјалног осигурања.

Година 1974. донела је много промена, које нису мимоишле ни лист. Конституишу се самоуправне интересне заједнице, те и редакција листа постаје непосредно везана за СИЗ.

„Глас осигураника” наставља редовно да излази и током деведесетих година, без обзира на све тешкоће, и да се бесплатно доставља читаоцима. Испратили смо текстовима наших новинара реорганизацију Фонда ПИО, реформу система пензијског и инвалидског осигурања и формирање Централног регистра. Почетком 2008. извршена је консолидација три фонда – фонда запослених, самосталних делатности и пољопривредника, којима је од 1. јануара 2012. године придружен и војни фонд, те је и садржај листа обогаћен новим темама које су од интереса за предузетнике, власнике фирми, војна лица, пољопривреднике...

Све ове године били смо један од значајних канала комуникације са осигураницима и пензионерима, трудећи се да увек будемо информативни и актуелни, неуморно пратећи и бележећи све измене у систему пензијског и

Прави пут до тачне информације

инвалидског осигурања и новине у законским прописима.

Пре неколико година, тачније 2014, због рационализације трошкова у јавном сектору и свеопште штедње, почели смо да излазимо једном месечно. Није лако сместити у један број сва дешавања и информације које се десе у тако дугом периоду. Ипак, без обзира на разне економске, политичке, друштвене, културне и савремене промене и преврате, успели смо да се одржимо, захваљујући пре свега вама, верним читаоцима. Задатак није увек био једноставан, али заједничком сарадњом наших дописника, сарадника, колега, као и разних организација и удружења из читаве земље, успели смо да истрајемо све ове године.

Трудили смо се и да часопис приближимо осигураницима, а посебно нашим корисницима пензионерима обрађујући разне теме и проблеме који нас окружују. Увек настојимо да нашим драгим пензионерима улешамо и растеретимо треће доба занимљивим актуелностима, корисним информацијама, саветима, али и примерима њихових подвига и активности. Ова година, 2017, у Србији је проглашена годином међугенерациске солидарности, па у том духу и смелу пропагирамо такве вредности. С тим у вези, пружили смо прилику нашим драгим читаоцима да дају свој допринос овој теми текстовима о сопственим активностима. Посебно издвајамо конкурс за причу на тему солидарности међу генерацијама којим смо дали могућност читаоцима да искажу своју машту и стваралачке способности на тему узајамне сарадње и размене искустава између младих и старих.

Писало нам је много вас, добили смо мноштво честитки и једно признање (од Српске круне из Крагујевца, која нас сваке године

обдари овом наградом и хвала им на томе). Изабрали смо и нама најлепшу причу/допис који објављујемо у овом броју.

Морамо да нагласимо да су наши читаоци били веома инспирисани и да смо добили мноштво прилога. Нажалост, не можемо све да објавимо, али ћемо се потрудити да најлепше приче сви прочитају у нашим новинама. Хвала свима на уложеном труду, пишите нам и даље јер су нам ваши прилози драгоцени да бисмо што боље покрили сва подручја и дешавања у свим деловима наше земље.

Прво место, према оцени чланова редакције, равноправно деле прича „Мој комшија” коју је написао Драгољуб Јанојлић из Смедеревске Паланке и песма „Деда и унук” аутора Петра Петровића, корисника услуга Дома пензионера Вождовац, које објављујемо у овом броју. Аутори објављених радова треба да се јаве у нашу редакцију.

Многе приче заслужују да их прочитају сви наши читаоци али због недостатка простора нисмо у могућности да их све објавимо. Прилику да се поново искажу у писању наши читаоци ће имати и следеће године, опет поводом наше годишњице.

Заслужна и одговорна за настанак сваког новог броја часописа јесте редакција „Глас осигураника” (Сектор за односе с јавношћу РФ ПИО), чијим марљивим радом и залагањем сваки број изнова и изнова бива реализован.

Овом свечаном приликом желимо да захвалимо свима који су учествовали у креирању садржаја нашег часописа, сарадницима и колегама, као и вама, верним читаоцима, и позивамо вас да и даље учествујете у развијању нашег и вашег „Глас осигураника”.

**Редакција
„Глас осигураника”**

Мој комшија

Петар Р. је мој комшија. Превалио је осамдесету, али га ноге још држе. Срећемо се скоро сваког дана. Најчешће у лифту или оближњем маркету. Он је живахан старац и здраваље га добро служи. Рекло би се да припада оном мањем броју срећника који немају проблеме. Или се бар мени тако чини. Можда и због тога што се ни на шта не жали, па ни на малу пензију која му, додуше, редовно стиже.

Стекао ју је у некада моћној фабрици. По занату је металостругар. Цео радни век провео је на истом послу. Кажу да је био мајстор за пример. Одликовали су га широка техничка култура и строга технолошка дисциплина. На посао у свом радном веку никада није закаснио нити је и једног дана био на боловању. Зидови његовог стана прекривени су друштвеним признањима, а као реликвију посебно чува Орден рада.

Петар однедавно живи сам. Његова супруга Дара подлегла је неизлечивици. Шта све није учинио да јој помогне у тешким мукама. Кад је видео да хумана медицина губи битку, потражио је спас у алтернативи. Наручивао је чајеве и мелеме, не питајући за цену. Трудио се да својој животној сапутници продужи живот. А кад би му неко од родбине и пријатеља саветовао да не троши новац узалуд, смртно се љутио и с таквима се није дружио.

Од када је супругу испратио у вечност и настанио је у споменама, живи у дубокој тузи коју вешто прикрива. Скоро сваког дана с букетом цвећа одлази на њен гроб да га залије сузама. С гробља се не враћа све док пламичак свеће сасвим не згасне. Дотле разговара с Дарином сликом на споменику. Каже јој све што му је на души, а онда се лаганим кораком

враћа у тишину свог стана.

Петар и Дара имају сина јединца. Зове се Предраг, а од своје двадесете године живи и ради у Америци. Мајци и оцу је ретко долазио. У писмима се стално правдао да га у томе спречавају послови и отплате кредита. У Америци је купио кућу, али вест о томе његове родитеље није претерано обрадовала. Штавише, од кад је решио стамбено питање, били су сигурни да се скоро неће вратити у завичај свог детињства.

Једне вечери Петар је зазвонио на вратима мог стана. Његова ненајављена посета, поготово што то раније није чинио, изненадила ме и у мени пробудила радозналост. Помислио сам – мора да га нека јака потреба натерала да дође. Понудио сам столицу да седне, донео чашу сока и, уз извињење, наставио да претражујем нешто на рачунару. После кратког времена искључио сам компјутер и упитао га да ли му нешто треба.

– Потребна ми је твоја помоћ, због тога сам и дошао – одговорио је без околишања.

– Ако могу да учиним нешто корисно за Вас, стојим на располагању.

– Можеш, комшија, како да не можеш – отварао се Петар. – Чуо сам да преко тог твог сокоћала могу да видим и причам с мојим унуцима у Америци – говорио је не скидајући поглед с рачунара.

– Можете, како да не можете – потврдио сам.

– Е, видиш, решио сам да купим ту машину, платићу шта кошта, само да могу да видим оне моје „преко баре“.

Већ следећег јутра, с последњим чеком од пензије, отишао је и на отплату купио нови рачунар. Донео га је кући и позвао комшије да части. Њима се придружио и продавац који је обећао да ће га без накнаде обучити

да ради на компјутеру. Одржао је реч и сваког дана, у одређено време, долазио да старог Петра Р. подучи основним и преко потребним радњама. Старац је, на његово велико изненађење, брзо капирао и за кратко време стекао солидно знање за рад на рачунару.

Кад је преко Скајпа први пут успоставио везу са унуцима, осетио је како се у њему буди нада и расте жеља за животом. После сваког контакта са њима одлазио је на Дарин гроб да јој прича разговор. Чинио је то тихим гласом и са уверењем да га она чује и види из свог небеског стана.

– Због овога вреди живети – поверио ми се кад смо се срили на степену нашег солитера, не пропуштајући прилику да по ко зна који пут захвали свима који су га у позним годинама научили да се служи рачунаром. Њихова помоћ учинила је да промени мишљење о генерацији која одраста у ери компјутера и информацио-них технологија.

– Мислио сам да се Господ, с обзиром на моје године, припрема да затвори врата мог живота, а сада видим да ме је у ствари наградио својом милошћу тако што ми је широм отворио прозор – с неком посебном побожношћу у гласу и наглашеном захвалношћу казао ми је пре неколико дана комшија Петар, журећи да се поново види и чује са унуцима.

Драгољуб Јанојлић,
Смедеревска Паланка

Деда и унук

Порастао ми унук, није више дете, послао ми писмо и тражи савете: Жао ми је, деко, што ми ниси близу да уз твоју помоћ решим ову кризу.

Присети се, деко, кад си младић био, кад си своју љубав ко ја сада крио, волео си баку више од живота, ал' је твоји неће, јер беше сирота.

Упоран си био, и бака је била, па је ваша љубав ипак победила и били сте срећни, четрдесет лета, кад нажалост бака оде с овог света.

Имам другарицу, за савет те молим: како да јој кажем колико је волим? Дружимо се дуго, ал' изда ме снага кад треба да кажем кол'ко ми је драга.

Кажу шта да радим, јер много је љубим, не смем да погрешим да је не изгубим. Вашој се љубав још и данас дивим, са њом бих волео срећно да поживим.

Мој унуче драги, ја ти желим срећу, ал' никакав савет ја ти дати нећу. Ако смо ти ја и бака пример били, знаћеш шта да радиш, мој унуче мили.

Разумео унук, прикупио снагу запросио своју вољену и драгу и сада је срећан, више кризе нема Сви су сада срећни и свадба се спрема.

И дека је срећан, лепе вести чује па унука свога сада саветује кад сунце залази и кад зора свиће живите вас двоје као једно биће.

Што пожели једно, нек и друго жели, а срећа је права само кад се дели. Воли те срећни, са вером у Бога, а љубав је вечна, кад је чува слога.

Петар Петровић,
Дом пензионера Вождовац

Изложба ретких књига у Крушевцу

У Народној библиотеци Крушевац крајем јуна отворена је изложба старих и ретких књига које се чувају у овој установи.

Снежана Ненезић, директорка Народне библиотеке и ауторка изложбе, каже да су ова дела од великог значаја. Иако постоје у дигиталној форми, могла су се видети и оригинална дела. Најстарија књига коју су посетиоци могли да виде је „Трагедија Обилића“ Симе Милутиновића Сарајлије штампана 1837. године. Ова књига је већ 10 година доступна у дигиталној колекцији „Стара и ретка грађа“.

Народна библиотека Крушевац има око стотину књига које су штампане до 1900. године и све су добро очуване.

Поред старих књига, посетиоци изложбе могли су да виде и старе разгледнице које су коришћене током Балканских ратова, са маркицом и печатом.

Пријем за златне параолимпијце

Покрајински секретар за спорт и омладину Владимир Батез примио је 12. јуна у просторијама Покрајинске владе у Новом Саду стонотенисере параолимпијце, репрезентативце Србије и њихове тренере. Они су са недавног екипног Првенства света у стонотенису за особе са инвалидитетом у Братислави донели златну медаљу у женској и бронзану у мушкој конкуренцији.

Стонотенисерке Борислава Перић Ранковић, Нада Матић и Кристина Аранчић одбраниле су титулу и донеле ново злато за нашу земљу, док су стонотенисери Митар Паликућа, Дарко Бабић и Будимир Малешкић освојили прву бронзану медаљу за Србију.

Српске стонотенисере параолимпијце већ крајем септембра очекује Европско првенство у Словенији.

Здравствено осигурање на одмору

Сви који планирају да путују на одмор треба да знају да и у иностранству могу да се лече о трошку Републичког фонда за здравствено осигурање. РФЗО има потписане међународне споразуме са 20 земаља, и то са Аустријом, Пољском, Белгијом, Румунијом, БиХ, Словачком, Бугарском, Француском, Великом Британијом, затим Холандијом, Италијом, Хрватском, Луксембургом, Црном Гором, Мађарском, Чешком, као и са Македонијом, Словенијом, Немачком и Турском.

Сви осигураници који имају оверену здравствену књижицу, а туристички бораве у некој од наведених земаља, уколико је потребно, могу добити хитну медицинску помоћ о трошку РФЗО. Здравствени фонд нуди добровољно путно осигурање за државе са којима РФЗО нема потписан споразум, као што је Грчка, а полиса се може набавити у било којој филијали или испостави РФЗО, без обзира на пребивалиште осигураника. Пре поласка на пут осигураници заинтересовани за путно осигурање треба да се детаљно о томе информишу у надлежној филијали РФЗО.

Горњи Милановац: нови објекат Хитне помоћи

Нови објекат службе Хитне помоћи Дома здравља у Горњем Милановцу отворен је средином јуна. За потребе Хитне помоћи адаптиране су подрумске просторије Дома здравља, те ће сада ова служба користити нових 390 квадрата. Испред објекта уређен је и прилаз, што ће олакшати пријем пацијената.

Радови на објекту трајали су два месеца, а посао вредан око 17 милиона динара финансирала је Канцеларија за јавна улагања.

Отварању новог објекта службе Хитне помоћи Дома здравља у Горњем Милановцу присуствовао је и председник Србије Александар Вучић. Према његовим речима, ова служба добиће још једно возило за више од 60 села у горњомилановачкој општини.

Јапан помаже Малом Зворнику

Јавном комуналном предузећу „Дрина“ у Малом Зворнику амбасада Јапана поклонила је нови камион за прикупљање смећа и 50 нових контејнера.

Овај поклон вредан је 63.400 евра, а новац за набавку опреме за побољшање комуналне делатности у Малом Зворнику добијен је кроз програм финансирања пројеката за решавање основних потреба становништва који спроводи јапанска амбасада у Србији.

Просечна зарада у мају 47.136 динара

Просечна нето зарада исплаћена у Србији у мају 2017. године износила је 47.136 динара, што је номинално мање за 5,0 одсто, а реално за 4,5 процената у односу на април, саопштио је Републички завод за статистику.

У мају је просечна исплаћена бруто плата „тежила“ 64.860 динара, што је такође ниже на месечном нивоу за 5,0 одсто номинално, односно за 4,5 одсто реално.

У поређењу са истим месецом прошле године, просечне мајске бруто и нето зараде више су за 7,2 процента номинално, односно за 3,6 одсто реално, наводи се у саопштењу.

Поштанска штедионица излази у сусрет пензионерима

Банка Поштанска штедионица а. д. Београд међу својим клијентима има велики број пензионера који имају старе личне карте којима је рок важења истекао последњег дана прошле године. Пошто их нису заменили новим, биометријским, рок важења им је био продужен до 30. јуна ове године. Ипак, према подацима Банке тренутно 80.017 пензионера и даље нема нове личне карте. Да би овим клијентима омогућила да могу да подигну своје пензије и мирно сачекају да им биометријска документа буду издата, Банка је, у договору са Народном банком, продужила рок за коришћење старих личних карата до 31. августа. Тако ће ова категорија корисника текућих рачуна моћи да на шалтерима Банке и Јавног предузећа „Пошта Србије“ врши уплате и исплате са својих рачуна, односно располаже својим средствима до краја августа.

BANKA POŠTANSKA ŠTEDIONICA A.D.

Најстарија установа културе у Врању

Библиотека „Бора Станковић“, најстарија установа културе у Врању, свечано је обележила 138 година постојања.

Дан установе уприличен је изложбом из Завичајног фонда под називом „Старе врањске фамилије“, додељене су награде најбољим читаоцима и организовано књижевно вече на коме је представљена најновија књига писца Михајла Пантића „Када ме угледа оно што тражим“.

Библиотека у Врању је добитник многобројних признања културних и уметничких друштава и институција. Најзначајнија је награда „Милорад Панић Суреп“ за изузетне резултате у развоју библиотекарства у округу 1993. године.

Библиотека се развила у модерну културну институцију која заузима посебно место међу библиотекама у Србији.

Општина Неготин помаже запошљавање

Национална служба за запошљавање и општина Неготин расписале су 19. јуна јавни позив незапосленима за доделу субвенција за samozapošljavanje. Из буџета општине за ову меру издвојено је два милиона динара, а исто толико средстава је за покретање приватног посла незапослених Крајинаца предвидела и Република Србија. Тим средствима биће омогућено samozapošljavanje двадесетак лица са евиденције НСЗ.

Рок за подношење захтева са бизнис планом по овом јавном позиву истиче 19. августа. Истовремено, расписан је и јавни позив за реализацију програма стручне праксе у 2017. години, који ће се са милион динара финансирати искључиво средствима из локалног буџета и биће отворен до утрошка расположивих средстава, а најкасније до 30. октобра.

Програм стручне праксе

Општина Књажевац, у сарадњи са Националном службом за запошљавање, почиње финансирање стручне праксе за све младе људе који су завршили високе школе и факултете.

Локалним акционим планом запошљавања, који општина Књажевац ради са Националном службом за запошљавање, одређено је седам милиона динара за финансирање стручне праксе за све грађане Књажевца који су завршили високе школе и факултете. Стручна пракса ће моћи да буде реализована у приватном и јавном сектору – у јавном сектору само из области образовања, здравства и социјалне заштите, док ће сви остали моћи да стручну праксу обаве у приватном сектору.

Бржи развој Војводине

Председник Покрајинске владе Игор Мировић, заједно са члановима Владе, представио је 21. јуна на конференцији за медије одржаној у згради Владе у Новом Саду једногодишње резултате рада покрајинске администрације. Том приликом подсетио је присутне на принципе којима се Покрајинска влада руководила у претходних годину дана, а говорећи конкретно о резултатима, Мировић је навео да је окупљањем око пројеката остварен главни циљ Покрајинске владе, а то је бржи економски развој Војводине.

– Кроз велике пројекте, и кроз развојни концепт буџета за 2017, успели смо да обезбедимо 10 одсто више средстава у номиналном износу у односу на 2016, а кроз последњи ребаланс и додатних 2,5 милијарде динара за, пре свега, економски развој – нагласио је Мировић додајући да ће најзначајнија сума у свим областима бити усмерена на конкретне развојне пројекте. Рекао је да охрабрује и раст прихода, што је заправо главни резултат окупљања око пројеката и политике Владе на националном нивоу, што даје шири маневарски простор за механизме који ће помоћи даљој индукцији економског развоја.

Један од тих механизма је и Развојна агенција Војводине, која ће са првих 350 милиона динара давати бесповратна средства за иницијативе у оквиру проширења технолошких процеса, запошљавања великог броја људи, покривајући оне области које не покрива Развојна агенција Србије.

Нагласио је и да је стопа незапослености у Војводини смањена на 13,6 одсто, односно да је за 5,5 одсто мања него на почетку 2016. и да је заједничким радом обезбеђено нових 12.000 радних места. Мировић је истакао и да је у протеклих годину дана уложено 186 милиона динара за отварање или опремање индустријских зона у Кањижи, Ковину, Новом Бечеју, Белој Цркви, Инђији, Шиду, Бачу, Кули и Бачком Петровцу.

Значајни резултати остварени су у области пољопривреде и водопривреде. Тако је буџет за пољопривреду у 2017. години 8,2 милијарде динара, што је и у номиналном, и у реалном износу, највише средстава у односу на претходне године.

– Директна подршка пољопривредницима повећана је за 80 одсто. Са 800 милиона у 2016, на 1,4 милијарде динара у 2017 – казао је Мировић и додао да су пољопривредници користили бесповратна средства за на-

Игор Мировић приликом обраћања новинарима

бавку система за наводњавање, противградне мреже, отварање малих сточарских фарми, преађивачке капацитете и друго.

Навео је, између осталог, да је социјална заштита трасирана као једна од важних области у коју је улагано. Покрајинска влада је на самом почетку свог мандата у 2016. години обезбедила недостајућа средства за исплату помоћи од 12.000 динара месечно за 4.200 породица са троје деце. Како је навео, у овој години, и свих наредних година, из буџета ће се са потпуном сигурношћу исплаћивати помоћ намењена породицама са троје деце. За побољшање услова у установама социјалне заштите из текуће буџетске резерве обезбеђено је 60

милиона динара, а настављен је програм финансирања вантелефоне оплодње, те су обезбеђена 32 милиона динара за 160 парова. Набављена су и санитарска возила за седам геронтолошких центара у Војводини. Пружана је директна подршка малим и средњим предузећима у области привреде и туризма, са издвојених више од 267 милиона динара.

На крају излагања, Игор Мировић је рекао да су се у потпуности држали програма који је усвојен у Скупштини Војводине и готово све циљеве и све конкретне развојне пројекте су реализовали на време, осим, када је реч о изградњи нове зграде РТВ.

М. Мектеровић

КОНФЕРЕНЦИЈА ПОВЕРЕНИКА ЗА ЗАШТИТУ РАВНОПРАВНОСТИ

Да равноправност буде

У Београду је 8. јуна 2017. године одржана конференција, у организацији Повереника за заштиту равноправности, поводом завршетка пројекта „Јачање људских права и сузбијање дискриминације осетљивих група кроз подршку имплементацији антидискриминационог правног оквира“. Пројекат је реализован у оквиру Фонда за добру управу (Good Governance Fund) Владе Уједињеног Краљевства, у циљу унапређења заштите људских права у Републици Србији, кроз подршку активностима Повереника за заштиту равноправности, као независног, самосталног државног орга-

на надлежног за сузбијање и спречавање свих облика дискриминације.

– Општи циљ пројекта био је пружање подршке нашој централној националној институцији за борбу против свих облика дискриминације, у изради индикатора дискриминације, који треба да послужи као алат у креирању антидискриминационих пракси и политика – рекла је на конференцији Бранкица Јанковић, Повереница за заштиту равноправности.

Како је речено на конференцији, евидентно је да су неке групе људи, али и појединци, више и чешће изложени дискри-

Нема оправдања за насиље

Поводом обележавања Међународног дана борбе против насиља над старијима – 15. јуна, у Медија центру у Београду одржана је конференција за новинаре под насловом „Насиље оставља трајне модрице на души“.

Овим скупом је уједно почела и кампања „Зауставимо насиље и дискриминацију над старијим женама“, у оквиру истоименог пројекта који спроводи удружење Amity, у партнерству са удружењима „Лужничке рукотворине Женски етноцентар“ из Бабушнице и „Златиборски круг“ из Чајетине, а уз подршку Канцеларије за људска и мањинска права Владе Републике Србије.

На конференцији се могло чути да су старије жене чак три пута чешће жртве породичног насиља у односу на старије мушкарце па је кампања ставила акценат на ту чињеницу. Наиме, старије жене доживљавају дискриминацију која заједнички извире из строгих родних норми, као и културолошки утканих вредности још од ране младости. Истраживања Светске здравствене организације показују да је 28 одсто старијих жена искусило неки облик насиља током 2016. године, а 34-62 процента старијих особа које

пате од деменције су злостављане од неговатеља.

Према истраживањима Црвеног крста Србије и Повереника за заштиту равноправности, скоро 20 одсто старијих особа је претрпело неки вид насиља у трећем животном добу.

На конференцији су учествовали Александар Вулин, министар за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Сузана Пауновић, директорка Канцеларије за људска и мањинска права, Владана Јовић, заменица Заштитника грађана, као и Надежда Сатарић из удружења Amity, затим Наташа Тодоровић из Црвеног крста Србије и др Љиљана Савић Абрамовић, представница старијих жена.

Говорећи на скупу у Медија центру, ресорни министар Александар Вулин је нагласио да је центрима за социјални рад у Србији прошле године пријављено 3.050 случајева насиља над старијим особама, од чега се 65 одсто односило на насиље над старијим женама.

– Насиље над старијима је посебан проблем, не зато што насиље можете вредновати већ зато што се по правилу дешава у породици, односно тамо где бисмо морали да будемо заштићени, вољени и сигурни, и то од оних од којих треба да очекујемо љубав, а не зло – рекао је Вулин.

Министар Вулин је такође нагласио да је насиље над старијима код нас и даље табу тема. Он је оценио да се о насиљу над

старијима, насиљу деце према родитељима не прича, већ се окреће глава и ћути.

Директорка Канцеларије за људска и мањинска права Сузана Пауновић рекла је да је према последњем попису у Србији више од 720.000 жена старијих од 65 година, а да је један од проблема са којим се оне суочавају и проблем насиља.

– Оно што је тужна статистика јесте да су најчешће починиоци насиља најближи сродници, односно пружаоци неге – рекла је Сузана Пауновић и додала да је од 38 жена убијених прошле године 11 старије од 65 година.

Нагласила је да то потврђује колико је овај проблем изражен, а колико се о њему мало у јавности говори.

Надежда Сатарић из Удружења Amity рекла је да живимо у демографски старој земљи у којој данас скоро сваки пети становник има 65 и више година.

Она је указала и да сва доступна истраживања потврђују распрострањеност појаве насиља над старијима, посебно над старијим женама, додајући да то насиље не само да штети њима већ штети и њиховим породицама и заједницама. Нада Сатарић је поновила и да за насиље не постоји оправдање јер оно оставља трајне модрице на души.

Д. Гружић

стварност

минацији у односу на неке друге, а подаци говоре да су чешће у питању жене, особе са физичким инвалидитетом и старије особе. Пројекат је управо био намењен утврђивању индикатора дискриминације у Републици Србији за ове три друштвене групе. На почетку израде индикатора дефинисано је 10 области друштвеног живота које су биле обухваћене током истраживања положаја наведених друштвених група, а те области су: рад и запошљавање, образовање и стручно оспособљавање, социјална заштита, здравље, слобода и безбедност, приступ правди, култура, медији и информисање,

учешће у заједници, учешће у политичком и јавном животу и инфраструктура и површине.

Подаци за утврђивање индикатора дискриминације су пре свега добијени на основу анкетних истраживања спроведених у оквиру овог пројекта. Најважније резултате истраживања, а који се односе на доживљену дискриминацију, на конференцији је представио проф. др Мирослав Бркић, консултант на пројекту.

Резултати истраживања указују да је у области рада и запошљавања дискриминација најраспрострањенија, пре свега у

односу на инвалидитет. Ипак, грађани су у оквиру запошљавања подједнако често дискриминисани по старосном добу, а затим по полу и брачном и породичном статусу. Осим у оквиру запошљавања, дискриминација је исто тако присутна и у областима: образовање, живот у заједници и здравље. Како је закључено, ове области треба да буду приоритети у супротстављању дискриминацији у наредном периоду.

Пројекат су подржали многи спортисти, глумци, уметници, а главна порука у оквиру кампање била је „Нека равноправност буде стварност“.

В. Кадиф

ПРВИ САЈАМ ЖЕНСКОГ ПРЕДУЗЕТНИШТВА У ЗРЕЊАНИНУ

Подршка добрим идејама

Почетком јуна у Зрењанину је одржан сајам женског предузетништва под називом „Изрони“. Сајам су организовале чланице удружења пословних жена „Софија“ уз подршку града Зрењанина. У оквиру сајма одржан је и округли сто на којем је било речи о значају економског оснаживања жена, као и о подршци институција.

Велика количина позитивне енергије и људи могла се видети у Карађорђевој парку, где је организован сајам. Жене предузетнице су представиле своје радове, дружиле се, остваривале нова познанства али и пословне могућности.

– Овај сајам је настао из идеје да се оснажи женско предузетништво, презадовољне смо одзивом с обзиром на то да је први.

Штандови у Карађорђевој парку

Циљ нам је да посећујемо и друге градове, али и да следеће године овде буде још више жена – рекла је пројект менаџер удружења жена „Софија“ Биљана Минић.

Сајам је посетила и помоћница градоначелника Зрења-

нина Жељка Милошевић, која је истакла да је жеља да се и у наредном периоду помаже женама предузетницама.

– Идеја има много али мислимо да мањка храбрости да се покрене сопствени бизнис.

Желимо да Зрењанин буде град који ће бити препознат по женама предузетницама а да ова манифестација прерасте у једну од значајнијих у нашем граду – додала је Жељка Милошевић.

Први зрењанински сајам женског предузетништва био је прилика за представљање производа и услуга, али и за размену искустава.

Присутни су уживали у музици зрењанинског Гудачког квартета, а поред округлог стола о женском предузетништву, одржано је и стручно предавање „Како успети у предузетништву и не одустати од сопствене душе“.

Из зрењанинске градске касе ове године биће издвојено милион динара за подршку женском предузетништву.

Г. О.

САЈАМ ЗАПОШЉАВАЊА У НОВОМ САДУ

Понуђени нови послови

Сајам запошљавања и планирања каријере, 23. по реду, који су организовале Национална служба за запошљавање – Филијала Нови Сад и Градска управа Новог Сада, одржан је 22. јуна. Учествовало је више од 60 послодаваца који су понудили 1.868 радних места у медицинској, комерцијалној, трговачкој, електротехничкој, машинској, саобраћајној, графичкој и текстилној струци. У понуди су били и послови за оне који желе да се баве позивом професионалних војника.

Иван Силер, помоћник градоначелника Новог Сада, истакао је на отварању сајма да је Нови Сад град који не само да смањује стопу незапослености него и константно отвара нова радна места.

– Ако посматрамо период између 2012. и 2016. године, Нови Сад је у смањењу броја незапослених у Републици учествовао с 13,79 одсто. То је одличан резултат, међутим, он не би био могућ без Акционог плана који Нови Сад финансира преко Градске управе за привреду, у шта је уложено више

Татјана Видовић задовољна организацијом сајма

од 135 милиона динара. То је добра вест, не само за Новосађане већ и за све оне који планирају да наставе живот у овом граду и ту заснују породицу. Сајам запошљавања у Новом Саду има добре резултате, а о томе сведочи и чињеница да 27 одсто оних који га посете и конкуришу на неко слободно радно место убрзо након тога и заснују радни однос – истакао је Силер.

Драган Сикимић, заменик директора НСЗ, похвалио је континуирану дугогоди-

шњу добру сарадњу између Филијале НСЗ Нови Сад, Градске управе Новог Сада и послодаваца, што је и резултирало овако великом понудом слободних радних места. Овом приликом позвао је и младе да се што више опредељују за професије из ИТ сектора, јер живимо усред доба четврте индустријске револуције.

Директорка филијале Нови Сад Татјана Видовић навела је да је на крају маја 2017. године било 46.329 незапослених лица на евиденцији НСЗ у Лужнобачком округу, што је мање за 13,45 одсто у односу на исти период претходне године, а да у Новом Саду има 19.149 незапослених, што је 19,6 одсто мање него у истом периоду прошле године.

Добрила Чачија, директорка Центра за социјални рад Нови Сад нагласила је да они имају одличну сарадњу с Националном службом за запошљавање, с којом је потписан Меморандум о сарадњи, и да су на овом сајму поједине кориснице Сигурне женске куће и корисници новчане социјалне помоћи пронашли посао.

М. Мектеровић

АКТИВНОСТИ БЕОГРАДСКИХ ОПШТИНА ЗА СТАРИЈЕ СУГРАЂАНЕ: САВСКИ ВЕНАЦ

За квалитетније слободно време

Руководство Градске општине Савски венац води одговорну социјалну политику када су у питању најстарији суграђани и настоји да различитим активностима и бесплатним програмима подиже квалитет њиховог слободног времена.

У ту сврху из општинског буџета су одређена средства за организовање бесплатних садржаја за пензионере, а због великог интересовања бесплатни програми су постали део редовних активности општине. За пензионере се организују једнодневни излети током целе године. У децембру прошле године, на пример, 200 пензионера са Савског венца обишло је атракције и знаменитости Златибора, а у априлу ове године општина је организовала обилазак манастира Каона код Шапца за 450 пензионера. Поред разгледања знаменитости, за најстарије се у оквиру једнодневних излета организује и дружење уз ручак у ресторану.

Током јула за 400 пензионера са Савског венца општина ће организовати бесплатно крстарење Савом и Дунавом, а у склопу тога и мноштво корисних и занимљивих садржаја. Поред војње бродом, пензионере у оквиру овог узбудљивог излета очекује и ручак у ресторану, дружење уз партију шаха, пикада или домина, бесплатно мерење крвног притиска и шећера у крви и остали садржаји у складу са њиховим жељама, али и потребама.

Општина Савски венац организује и бесплатно рекреативно пливање за своје пензионере на базенима Градског центра за физичку културу (Стари ДИФ) у Делиградској 27. Пензионерима који су се пријавили за програм, додељени су ваучери, на основу којих могу да користе базен ГЦФК током читаве године, изузев летње паузе од 1. јуна до 15. октобра.

Старијим суграђанима на располагању је и мноштво бесплатних садржаја у Дечјем културном центру „Мајдан“. У оквиру програма Међугенерациског центра одржавају се креативне радионице које обухватају цртање, рекреацију, часове плеса за старије особе и др., а заинтересовани се могу пријавити у седишту ДКЦ „Мајдан“,

Козјачка 3-5. Такође, у организацији општине спроводе се обуке за старије за коришћење рачунара, а у плану су и курсеви страних језика. (Више информација на сајту центра – dkcmajdan.org.rs или путем телефона 011/3692-645.)

Важно је напоменути да општина тренутно спроводи пројекат уређења и адаптације месних заједница, с циљем да се обезбеди адекватан простор у коме ће се одржавати шаховски турнири, представе и остали занимљиви садржаји у складу са жељама и потребама које најстарији суграђани буду исказали. Просторије месних заједница ће, између осталог, бити и место редовног окупљања пензионера, у којима ће моћи да се друже и размењују искуства.

Информације о актуелним бесплатним програмима за пензионере грађани могу добити позивом на број телефона општине 011/2061-800, сваког радног дана од 7.30 до 15.30 часова или путем и-мејла besplatno@savskivenac.rs. **Г. О.**

ЗАВОД ЗА ГЕРОНТОЛОГИЈУ И ПАЛИЈАТИВНО ЗБРИЊАВАЊЕ

Болница у кућним условима

Завод за геронтологију и палијативно збрињавање у Београду је једина установа у Србији која лечи, негује и обезбеђује прегледе лекара специјалиста у кућним условима. Лекари и медицинске сестре ове београдске установе свакодневно обиђу и збрину око 1.600 најтежих пацијената, старијих од 65 година, у њиховим домовима. Теренски покрију свега десет београдских општина са 200 својих запослених, а у овој години планиран је пријем још 16 медицинских радника.

Медицинске сестре свакодневно обилазе тешко оболеле најстарије суграђане, али не само да би дале терапију или измериле притисак и пулс, већ обављају здравствену негу, пресвлачење, умивање – све што је потребно пацијентима. Овакав вид услуге за њих представља болницу, само у кућним условима.

Др Бранка Бојовић истиче да су медицинске сестре са терена и лекари на вези. Она каже и да имају велики број специјалиста који долазе на терен, у зависности од погоршања здравственог стања, по чему се разликују од осталих домова здравља и

кућних лечења. Имају такође и интернисте, неуропсихијатре, физијатра, ендокринолога и функционишу тимски.

Право на кућно лечење имају старији од 65 година, непокретни, оболели од више хроничних болести, потом они којима је после болничког потребно продужено лечење код куће и пацијенти на палијативном збрињавању који живе сами у домаћинству.

Пацијенти су презадовољни, а др Горан Шево, заменик директора Завода за геронтологију и палијативно збрињавање, наглашава да се труде свима да изађу у сусрет, али да су ограничени кадровски и да немају ни довољно возила.

Заинтересовани за ову врсту услуге могу да се информишу позивом на телефон број 011/2067-800. **Д. Г.**

ДНЕВНИ БОРАВАК „ТРЕЋЕ ДОБА” У БЕОГРАДУ

Целодневна нега за старије

Већ пет година у Београду постоји дневни боравак за стара лица „Наше треће доба” у коме дане безбедно проводе остарели чланови породице који не могу да остају сами у кући док остали чланови домаћинства морају да буду на послу. То се првенствено односи на оболеле од Алцхајмерове болести који због природе обољења нису у стању да се брину о себи, а никако не могу и не смеју да остају сами у кући. У дневном боравку, који је лиценциран у Министарству за рад запошљавање, борачка и социјална питања, стручни кадар брине о њима током 12 сати, од седам ујутру до 19 часова.

– „Наше треће доба” је први приватни дневни боравак за старије особе у Београду. Намењен је покретним и полупокретним особама које због година имају промене у психо-физичком стању (сенилна деменција, почетна фаза Алцхајмерове болести, мождани удар), због чега нису у стању да брину сами о себи већ им је потребна помоћ другог лица. Наш тим је састављен од стручног особља: социјални радник, медицинске сестре и неговатељице, радни терапеут и физиотерапеут који на одговарајући начин током

Креативна радионица у дневном боравку „Наше треће доба”

дана брину о корисницима – објашњава директор дневног боравка Татјана Симић.

Услуге које нуди дневни боравак подразумевају целодневну бригу која је прилагођена потребама корисника. То пре свега значи здравствену бригу: мерење крвног притиска, нивоа шећера у крви, редовно узимање лекова и остало, затим бригу

о исхрани што значи два obroка и две ужине (доручак, ужина, ручак, ужина) према нормативима о исхрани старијих особа. Организоване су и радне активности: ручни радови, креативне радионице и психо-социјална рехабилитација уз помоћ физиотерапеута ради одражавања физичке снаге. Обезбеђен је и превоз од стана до дневног боравка и назад у стан, као и услуге социјалног радника. Снежана Пековић, дипломирани социјални радник са мастер звањем, свакодневно је ту да помогне не само корисницима већ и медицинском особљу које о њима брине. Да би олакшала рад неговатељицама и особљу које ради са корисницима, Снежана је написала и приручник у коме стручно обрађује и саму болест, Алцхајмер, деменцију, као и начин на који треба третирати последице болести и саме кориснике.

– Циљ приручника јесте боља информисаност која ће свакако унапредити квалитет живота не само оболелог већ и оних који

га негују. С обзиром на то да код нас скоро да и не постоје саветовалишта која би и чланове породице и неговатеље на неки начин припремила и обучила за рад са болесним особама, сматрала сам да је ово начин да помогнем онима који се сусрећу са оболелима и брину о њима. У приручнику је објашњен сам појам деменције и Алцхајмерове болести, а затим и детаљно описан приступ неговатеља према оболелом, нега, као и начини реаговања у различитим ситуацијама које се неизбежно дешавају. Дати су и практични савети за неговање оболелог – појашњава социјални радник Снежана Пековић.

У свакодневном раду са корисницима овај приручник је, како сами медицински радници кажу, од велике помоћи и користи. Јер, није увек једноставно објаснити жени по коју је супруг дошао да је увече одведе кући из дневног боравка да треба да пође с њим и да он јесте њен супруг пошто она упорно инсистира на томе да је њен муж млад и леп, а да овај стари човек то никако не може да буде.

В. Анастасијевић

Изједначавање приватних и државних домова за старе

На отварању стручног скупа „Спона за будућност”, у Установи Геронтолошки центар Београд, министар за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Александар Вулин, рекао је да ће у потпуности изједначити могућност државних и приватних домова да учествују на тржишту и да конкуришу за све оне кориснике који желе да буду смештени и за чији смештај је новац обезбедила држава.

Министар Вулин је рекао да тренутно у Србији постоји 40 државних домова за старије и 150 лиценцираних домова у приватном власништву.

– Смештајни капацитет у државним домовима је око 9.000 места, док у приватним домовима има око 4.500 лежачева. Попуњеност капацитета у државним домовима је око 90 одсто, док је у приватним домовима попуњеност 71 одсто. Министарство за рад је обезбедило новац и одговарајуће законске предуслове, па и пре промене Закона о социјалној заштити, и желимо да у потпуности изједначимо могућност државних и приватних домова да учествују на тржишту и да конкуришу за све оне кориснике који желе да буду смештени и за чији смештај је новац обезбедила држава – објаснио је министар Александар Вулин.

Баке и деке уз бате и секе

Почетком јуна одржана је пета „Дорђолијада спорта, здравља и културе“ на отвореним теренима Фудбалског клуба Дорћол у Београду. Ово једнодневно спортско-рекреативно такмичење, традиционалног карактера, окупило је око 200 учесника трећег доба, затим више од 50 младих у оквиру међугенерациске сарадње, укључујући студенте волонтере, као и бројне госте и посетиоце.

Овогодишњи мото спортско-рекреативног такмичења био је „У здравом телу – здрав дух“, а учествовале су трочлане екипе у дисциплинама које су прилагођене трећем добу (пикадо, фудбал, кошарка, боћање и шах).

На „Дорђолијади“ су учествовале такмичарске екипе из општинских и гранских удружења пензионера, домова и клубова пензионера и старих лица, потом удружења и организација инвалида, организација Црвеног крста, геронтолошких центара и других друштава, тачније били су окупљени пензионери из целе Србије. На манифестацији су учествовали и представници Републике Српске, које су организатори на свечаном отварању „Дорђолијаде“ посебно поздравили.

Пензионери из некадашњег Савезног МУП-а освојили су прва места у три дисциплине – у шаху, пеналима и пикаду, завичајно удружење Далматинаца „Жегар“ победило је у боћању, док је спортски клуб „Младено-

вац“ победио у слободним бацањима у кошарци.

Од допунских садржаја одржан је јавни час фитнес вежби у природи припадника трећег доба и најмлађе популације и међугенерациски сусрет трећег доба са најмлађима у децембарском маратону на 20.000 милиметара под називом „Баке и деке уз бате и секе“. Такође, одржана је и једнодневна међугенерациска сликарска колонија уз учешће три генерације, а тема је била „Флора и фауна Аустралије“.

– Најинтересантније и нама

највредније јесте то што нам долазе деца узраста до седам година и трче маратон до 20.000 милиметара – то је 20 метара. Укључили смо баке и деке да доведу са собом унуке. Имамо и млађе такмичаре, јер нама није циљ победити него учествовати – поручио је заменик председника Асоцијације спорта, здравља и културе „Дорђолијада“ Душан Сердаревић.

Генерални спонзор „Дорђолијаде“ била је Амбасада Аустралије у Београду, а манифестација је одржана под покровитељством Секретаријата за спорт и омладину града Београда. Ово такмичење је било врста припреме за Олимпијаду спорта, здравља и културе трећег доба која ће се на јесен одржати у Врњачкој Бањи, у организацији Асоцијације „Треће доба“. Треба нагласити да је „Дорђолијада“ на Олимпијади трећег доба означена као пример добре праксе у Републици Србији. **Г. О.**

ГОИР ШАБАЦ

Отворена ткачка радионица

У Градској организацији инвалида рада Шабац негује се и креативно дружење кроз испољавање различитих склоности чланица ГОИР-а. Тако је у ткачкој радионици „Стари занати“ уназад неколико година за вештине ткања, веза и чипке обучено више од 50 жена из ризичних група и инвалида рада.

Званично отварање радионице и Клуба инвалида рада дванаестог јуна била је прилика да на једном месту буду донатори Маријус де Вилт из Холандије, представник фондације „Петерс Бастијан“, и градоначелник града Шапца Небојша Зеленовић.

Председница ГОИР Шабац Мирослава Савковић захвалила је донаторима без чије финансијске помоћи радионица не би могла да живи. Ово је велики искорак јер ће се у овој радионици ткати предмети трајне вредности, чувари традиције и културног наслеђа међу којима се издваја „Текеришки пешкир“, сведок времена који ће протоколом Владе Србије бити заштићен и од стране Завода за интелектуалну својину.

М. С.

БЕЛОПАЛАНАЧКИ ПЕНЗИОНЕРИ ПРОСЛАВИЛИ ДАН СВОГ УДРУЖЕЊА

Коловођа у десетој деценији

Дан удружења пензионера Беле Паланке обележен је 25. маја, а гостољубиви Белоपालанчани су на најбољи могући начин дочекали госте, своје пријатеље – пензионере из југоисточне Србије.

Дошли су им гости из Димитровграда, Пирота, Бабушнице, Врања, Сврљига, Власотинца... њих две стотине. Тако је увек када паланачко удружење пензионера „Курило“ слави рођендан. Славили су пензионери и пензионерке како и доликује њиховим годинама у изванредном амбијенту.

У званичном делу прославе председник паланачких пензионера Часлав Илић обратио се присутнима следећим речима:

– Играјте, певајте, евоцирајте успомене. Занемарите данас своје личне проблеме, заборавите ишијас и реуму...

Затим се развило коло. Повео га је Божидар Пејчевић (на слици), дведесетдогодишњи пензионер из села Боговче код Власотинца, обучен у српску народну ношњу.

Као најстаријем на слављу, председник белоपालаначких пензионера уручило је Божидару скроман поклон.

Председник општине Бела Паланка, Горан Миљковић, примио је председнике градских и општинских удружења који су били на прослави дана удружења у Белој Паланци, упознао их са личном картом општине и уручио им по примерак монографије „Бела Паланка“ са посветом.

С. Панакијевски

СУСРЕТИ ПЕНЗИОНЕРА СВРЉИГА И НИШКЕ ОПШТИНЕ ПАНТЕЛЕЈ

Нови путеви сарадње пензионера

Средином јуна у Сврљигу су одржани Други сусрети пензионера општине Сврљиг и нишке градске општине Пантелеј. Ово је била узвратна посета Нишлија, који су дружећи се са домаћинима провели један леп дан. Добродошлицу у име домаћина гостима је пожелео Миленко Петровић, председник удружења пензионера, и Мирослав Марковић, помоћник председника општине Сврљиг. Марковић је на пријему у сали СО Сврљиг говорио о активностима локалне самоуправе, о социјалним давањима и помоћи разним категоријама становништва, посебно најстаријој популацији.

Властимир Гоцић, председник Општинске организације удружења пензионера Панте-

леј, каже да су овакви сусрети драгоцени и да их треба чешће одржавати и тражити заједнички интерес, јер су они продужена рука регионалних сусрета пензионера. Општине Сврљиг и Пантелеј се граниче и заједнички именитељ им је дружење и сарадња на пољу спорта, културе, учешће на разним манифестацијама, размена искустава, као и свакодневне активности и нови путеви сарадње за унапређење положаја пензионера, прича Гоцић.

Миленко Петровић, домаћин овогодишњих сусрета, дели мишљење Гоцића и додаје да је сарадња ова два удружења свакодневна јер се размењују искуства, помажу једни другима у интересу квалитетнијег живота пензионера. Наравно, следе и

Пензионери на базену у Сврљигу

нове активности уз помоћ локалних самоуправа, најављује Петровић.

За госте из Ниша организована је посета манастиру Свети архангел Гаврило у Пирковцу и базену Пастириште у Сврљигу. Жене су поставиле

изложбу домаће радиности и вратиле причу на почетак младости, а мушки део је одиграо и неку партију шаха. У клубу је за све организовано послужење и дружење уз сврљишки белмуж.

С. Ђорђевић

УДРУЖЕЊЕ ПЕНЗИОНЕРА ОБРЕНОВАЦ

Главни циљ – бољи социјални положај најстаријих

Удружење пензионера Обреновца спада међу најактивније у Београду. Од 14.470 пензионера, колико живи на територији општине, њих четири и по хиљаде је учлањено у Фонд солидарности, а пет стотина поседује чланске карте и редовно измирује чланарину (200 дин.). Према речима Живорада Блажића (на слици), председника Удружења, највише су били ангажовани око набавке огрева за своје чланове.

– Наши чланови имају погодност да дуг за угаљ подмире у шест месечних или дванаест полумесечних рата – наглашава Блажић и додаје да је у току акција набавке основних намирница.

Обреновачко удружење је за своје чланове предвидело и друге видове социјалне помоћи. Тако су под повољним условима склопљени уговори са Пролом бањом и Горњом Тречком, па ће ове године погодности познатих лечилишта користити тридесетак најстаријих суграђана.

– И код РФ ПИО смо конкурисали за одлазак на бесплатну рехабилитацију. Од

382 наша захтева, Фонд нам је одобрио 114 места у бањским лечилиштима – наводи Блажић.

Организују се редовно једнодневни излети до популарних дестинација, тако да је прошле године ову погодност користило близу две хиљаде најстаријих Обреновчана. И ове године планирају путовања, а већ је договорен излет до Дивчибара и Бање Врујци за који влада велико интересовање.

На име посмртнине и трошкова сахране (114 умрлих чланова) у 2016. из Фонда солидарности издвојено је око четири и по милиона динара. Члановима Фонда солидарности дају се и бескаматне позајмице, које могу да врате на неколико месечних рата.

Од првог човека обреновачког удружења дознали смо да је у завршној фази договор са ЈКП „Обреновац“ о коришћењу по повољним условима капацитета Обреновачке бање.

– Предвидели смо да сви наши чланови са пензијом нижом од 25.000 динара могу

да се бањају са попустом од 50 одсто. И то није све јер смо за ову годину испланирали низ активности све у циљу да поправимо социјални положај наших најстаријих суграђана – закључио је Живорад Блажић, председник обреновачког удружења пензионера.

Милан Ашковић

Здравствена помоћ у кућним условима

Удружење инвалида рада Ниш успешно већ шест месеци реализује пилот пројекат „Здравље за све“ а од идуће године, када буде финансијски подржан од Скупштине града, постаће редовна активност тог Удружења. Сврха пројекта је помоћ лицима са инвалидитетом у кућним условима, па самим тим и унапређење квалитета живота ове популације. Пројекат чини својеврсним и то што се, сем инвалидима, услуге и помоћ у кућним условима пружају и осталим старим лицима. Партнери у реализацији пројекта су нишки Дом здравља и невладина организација „Животна снага“

– Особе са инвалидитетом су један од најосетљивијих делова друштва. Они се свакодневно суочавају са социјалним, медицинским и физичким баријерама. Наша идеја је да овим пројектом помогнемо, пре свега превентивно, да предупредимо теже последице по здравље. До сада је организовано 25 акција на територији свих пет градских општина и у 20 села. Урађено је

близу 500 прегледа који обухватају одређивање шећера у крви, ЕКГ, давање савета у вези са лечењем хроничних болести, а отворено је и 50 нових здравствених картона који подразумевају континуирано кућно лечење – каже Петар Стевановић (на слици), председник Удружење инвалида рада у Нишу, иначе главни иницијатор и „кривац“ за покретање пројекта.

Стевановић истиче да места самозадовољству нема и, упркос изузетно позитивним резултатима, размишља се о некој врсти надградње пројекта. Он најављује да је неопходна адаптација простора у седишту Удружења, где би свакодневно или барем два пута недељно пензионери могли да преконтролишу крвни притисак, висину шећера у крви... **Љ. Глоговац**

ДИМИТРОВГРАД

Одржана скупштина

Удружење пензионера општине Димитровград одржало је недавно редовну изборну седницу Скупштине.

Седницу је отворио досадашњи председник удружења Асен Радоицев а присуствовала је већина делегата новог састава Скупштине.

Поред програма рада, новоконституисана Скупштина акценат је ставила на избор функција и органа у Удружењу. У свих 10 месних одбора за председника Удружења пензионера предложен је и једногласном одлуком Скупштине изабран Асен Радоицев који је и досад обављао ту функцију.

Скупштини су присуствовали и обратили се присутнима гости – Милован Вучићевић, председник Топличког окружног одбора удружења пензионера, као и председник Пиротског окружног одбора удружења пензионера Ђорђе Митић. **А. Р.**

ДРУЖЕЊЕ ОРГАНИЗАЦИЈА ИНВАЛИДА РАДА У ВРДНИКУ

Шапчани организовали окупљање

У оквиру активности Градске организације инвалида рада Шабац организовано је дружење инвалида рада и инвалидских пензионера из десет градова Србије са гостима из Хрватске. Шапчани су били домаћини у Бањи Врдник, а гости су пристигли из Богатића, Бање Ковиљаче, Ваљева, Сремске Митровице, Сенте, Обреновца, Шида, Борова и Вуковара. Скуп су присуствовали и Стана Свиларов, председница СИР Војводине, и Божидар Цекић, председник СИР Србије. Присутнима се прво обратила Стана Свиларов која је истакла да су оваква окупљања изузетно важна јер се људи упознају и друже, али да ипак мора да се говори и о проблемима којих није мало и које, уосталом, сви одлично знају.

Присутнима се обратио и Божидар Цекић, председник СИР Србије, који је нагласио

да је основни задатак СИР да током целе године настоји да на све начине помогне својим члановима и обавести их о правима и могућностима које им се пружају.

– Заштита права и здравствена заштита инвалида рада и особа са инвалидитетом не сме се помињати само поводом јубилеја, већ је то посао који се обавља непрекидно и ми као организација то и настојимо да радимо. Треба рећи и то да је међу 450.000 пензионера који примају мање од 15.000 динара месечно највише управо инвалида рада, јер они имају за око трећину мање пензије од старосних пензионера пошто немају пун радни стаж. Морам да нагласим да они нису у тој категорији својом вољом или кривицом, да великом већином, више од 90 одсто инвалида рада свакодневно користе и по неколико врста

лекова које често немају чиме да плате јер су им пензије минималне. Зато ми као савез стално настојимо да организације инвалида рада „уђу“ у финансијске планове свих институција: од државних до локалне самоуправе да би за своје чланове обезбедили бар неку помоћ. Ресорно министарство заиста настоји да помогне овој категорији становника. Прошле године уложило је 550 милиона динара за запошљавање 4.355 лица из ове категорије. Урађена је и Стратегија за особе са инвалидитетом, усклађена са европском и базирана на једнакости, запошљавању, приступачности, образовању, социјалној заштити, али на томе мора и даље да се континуирано ради да би се постигли прави резултати – истакао је Божидар Цекић, председник СИР Србије. **В. А.**

ГЕНЕРАЦИЈСКО ОСВЕЖЕЊЕ У ДОМОВИМА ЗА СТАРЕ

Студенти уносе ведрину

Пројекат у Холандији, чијим примером крећу и друге земље, доноси обострану корист, младима бесплатан смештај, а станарима занимљиве суседе, спремне на дружење и свакојаку помоћ

Када имате 96 година и боли вас колено, побољшање се не може очекивати, нити је лекар у стању да помогне. Али оно што ми можемо, јесте да створимо такву атмосферу да се на бол заборави.

Ове речи Гее Сијпкес, управнице „Хуманитаса“, дома за старе у холандском граду Девентер, спремно ће потврдити станари. Откако су добили студенте за суседе, мање причају о болестима и умирању, већ воле да чују од младих како се проводе, куда излазе, имају ли девојке.

– Студенти доносе спољни свет у њихов живот и у ово здање – каже управница Сијпкес, иницијаторка пилот пројекта који је, показавши се успешним, брзо добио запажен публицитет у Холандији и Европи, али и у Америци и Аустралији, где се такође суочавају са растућим проблемом не само збрињавања старијих, већ и њихове изолваности и „гетоизације“.

Одавно се упозорава да решење за старију, и све старију, популацију није у њиховом измештању у издвојене просторе, јер се тиме генерацијски јаз само продубљује већ, напротив, да установе тог типа треба пројектовати као део неке урбане целине – стамбене, тржне или, што да не, спортске.

Али тешко је спречити да се домови претворе у „острва јада и туге“, ако станари имају само једни друге, не рачунајући особље. Исте муке, исте приче. На идеју да нешто ипак може да се учини, Геа Сијпкес дошла је након што је влада 2012. године укинула субвенције за боравак у домовима, које је дотад давала свим старијима од 80, а задржала их само за оне са преким потребама.

Непосредна последица те мере било је смањење броја корисника, појавила су се слободна места у домовима, јер многи пензионери, после брисања олакшица, нису могли да приуште плаћање пуне цене. С друге стране, стајао је вечити проблем студентског смештаја. У Амстердаму је, рецимо, 2014. године недостајало 9.000 соба за студенте.

Требало је само досетити се. Према причи ентузијаста из „Хуманитаса“, замисао је била да се у ситуацији смањеног прилива

Помоћ у коришћењу компјутера: Јуријен са 85-годишњим Антоном

средстава квалитет одржи тако што ће бити ангажовани студенти, са радном обавезом од 30 сати месечно, а за узврат ће добити бесплатан смештај.

Врста посла није стриктно дефинисана, у питању је заправо безброј мањих задужења, испомоћ у дневним активностима, куповини или савладавању нових технологија, а некад је довољно само дружење, заједничко гледање утакмице или шетња, заправо све оно за шта професионално особље нема времена, а представља битан, садржајан додаток дневном бивствовању.

А шта тај аранжман представља за студенте?

„Имајући у виду да су студентске собе мале, прљаве и прескупе, ово је фантастична алтернатива. За 400 евра имао бих једва десет квадрата и морао да делим кухињу и купатило, а овде имам дупло већи простор и своју кухињу и купатило“, забележили су медији својевремено речи 20-годишњег Јуријена Ментинка, једног од првих шест полетараца међу 160 корисника у позним деценијама.

Међутим, није све само у бесплатном становању. Без обзира на максимално флексибилне услове (према принципу допуштено је све у границама разумног и уколико се тиме не нарушава мир станара), очигледно је да тај ко пожели да станује на месту чија су обележја старост, немоћ и потиштеност, мора да има склоности за хуманитарни активизам и добротворни рад.

Уосталом, и селекција се обавља с великом пажњом, после брижљивог вагања и исцрпног разговора са кандидатима. Од оних који су изабрани очекује се да буду предусретљиви, толерантни, агилни, пре-

дани, уствари једноставно речено да буду добри суседи.

– Присуство младих начинило је од „Хуманитаса“ један од најлепших и најтоплијих домована у којем би свако, коме је таква брига потребна, пожелео да борави – истиче управница. Њени волонтерски сарадници (аранжман се односи само на узраст од 18 до 25 година) такође су задовољни, али неретко и изненађени открићем како „старци“ могу да буду добри компаноци који умеју да се шале и од којих могу да чују интересантне приче из њихових дугих живота.

Могло би се рећи да је осим практичне користи, трајна вредност овог пионирског пројекта у разбијању стереотипа о две генерације које ништа не везује, не слажу се и не разумеју.

Живот врло лако и брзо демантује ове заблуде, само кад се створе услови да се ти удаљени светови приближе, као што је то омогућено у Девентеру, а њихов модел, исти или у некој сличној варијанти, преузет је у протекле три године у другим градовима, и не само у Холандији. Интересовање је огромно.

У Хелсинкију, за три апартмана у дому пензионера „Рудолф“ пријавило се 312 заинтересованих, а понуда је објављена преко Фејсбука. Боравак само троје новајлија под истим кровом са 134 староседелаца, учинио је да су се већ после неколико месеци осетиле промене, а осећај усамљености био је знатно ослабљен.

Боља комуникација уочена је и између самих станара, а за младе суседе већином су навели да их осећају као своје вршњаке и да нису ни знали колико тога имају заједничког.

Д. Драгић

Од чега ће живети будући

СТОГОДИШЊАЦИ

Стално повећање просечног животног века јесте добра вест, али социјалне и фискалне последице тога тек се наслућују

Сваких пет година очекивани животни век се продужава за по једну годину, тврде демографске студије. Пораст дуговечности свакако је цивилизацијски напредак и добра вест, али у исто време доноси социјалне и друге промене чије се последице тек наслућују.

Ово је главна порука најновије студије (објављене у мају) Светског економског форума (швајцарске фондације која у Давосу организује годишње скупове глобалне елите). Бавећи се актуелним демографским и фискалним трендовима, експерти Форума постављају питање на које засад нико нема одговор: од чега ће живети будући стогодишњаки?

Уобичајени одговор који гласи – па од пензије – није, наимае, тако једноставан како се чини. Јер, пензијски системи су већ данас свуда пренапрегнути, а њихове реформе које су на свим меријидијанима деликатно политичко питање нису довољно свеобухватне за суочавање са све већим изазовима.

Пројекције говоре да ће, у просеку, свака друга беба рођена 2007. у развијеном свету доживети стоту, па и више од тога. У Јапану, на пример, где је повећање удела старијих од 65 у укупном становништву данас највеће, они који ове године славе десети рођендан имају изгледе да додају и до 107! С обзиром на то да се тамо у пензију данас може и са 60, то практично значи да ће пензионерски стаж бити дужи од радног.

Главни изазови глобалним пензијским системима, према помекунтој студији, садржани су у неколико фактора. Први је повећање дуговечности, што можда не би

било велики проблем да повећање броја деда и баба није праћено смањивањем броја њихових унука. И у том погледу пример је Јапан где се већ продаје више пелена за одрасле него за бебе.

Број оних старијих од 65 којих је данас 600 милиона до средине овог века повећаће се на 2,1 милијарду, што ће за последицу имати да ће се садашњи глобални просек од осам запослених на једног пензионера смањити на 4:1.

Други фактор је да више од 50 одсто запослених на глобалном нивоу ради у неформалном сектору – „на црно“ – дакле за послодавце који према њима немају обавезу плаћања доприноса за пензијско и остала социјална осигурања. Чак 48 одсто оних који су данас у добу када се обично иде у пензију – неће имати никакву пензију.

У проблему су и самостални пензијски фондови: камате на њихове инвестиције на финансијским тржиштима данас су и до пет одсто мање од историјског просека. То практично значи да се фондови не оплођују довољно да би могли да испуњавају уговорене обавезе према садашњим и будућим пензионерима.

Међу важним проблемима који ће се у будућности заоштравати јесте и веома низак ниво „финансијске писмености“: већина житеља света данас би пала на најједноставнијем испиту из овог предмета. Ово свакако отежава оно што се сматра једним од могућих решења за долазећу пензијску кризу: да свако појединачно себе обезбеђује за старе дане.

Укупан резултат свега је растући јаз између потреба за намиривање пензија и њихово одржавање на нивоу пожељном за одржавање животног стандарда пензионера и стања у пензијским фондовима. Тај дефицит је 2015. износио 70 милиона (хиљада милијарди) долара, при чему је овај негативни биланс највећи у најбогатијој земљи света, САД.

Према пројекцијама експерта Светског економског форума, ова „пензијска рупа“ ће сваке године расти за по пет одсто, па ће до 2050. нарасти на фантастичних 400 милиона! Томе ће највише допринети пројекција да ће до тада само Кина и Индија, две најмногљудније нације, имати око 600 милиона пензионера, затим веома висок проценат оних који раде „на црно“ (у Индији то је девет од 10 радника) па према томе немају додира са пензијским фондовима. Такође, и у Кини и у Индији рапидно расте број припадника средње класе, чији приходи и квалитет живота расту, а са њима и очекивања да ће се то задржати и кад им престане радни век.

Ни решење које се све чешће помиње: да свако изабере неки начин како да се обезбеди за старе дане, није реално, како због поменуте финансијске неупућености, тако и због немогућности да се одлука о томе колико, како и где штедети, донесе на основу свих битних чињеница. Јер и те чињенице се веома брзо мењају.

Процена је да би за пензију адекватну 70 одсто нечијих прихода у завршној години стажа, требало одвајати између 10 и 15 одсто годишње зараде. Стварна стопа ове штедње је, међутим, свуда знатно нижа. Већина је наимае у заблуди да ће бити довољно ако одваја само пет одсто.

Шта је онда решење које би могло да спречи експлозију темпиране пензионерске бомбе?

У студији се наводи неколико „кључних налаза и принципа“ за реформисање пензијских система које би морало да почне што је пре могуће.

Прва препорука је да би приоритет сваке владе морало да буде увођење социјалне „заштитне мреже“ против пензионерског сиромаштва за све грађане, као темељни циљ националног пензијског система.

Друга мера је стварање једноставних, лако разумљивих, свима приступачних, и, наравно, стручно вођених пензијских фондова, који би подстицали индивидуалну пензијску штедњу. Ово би било праћено образовањем и охрабривањем појединаца да им приступе.

Битан принцип је прилагођавање променљивој природи радне снаге, околности да су данас најтраженија занимања она која пре десет година нису ни постојала, као и томе да је све више оних који раде и кад наврше 65.

Свака влада би у свом програму данас морала да има разматрање сврсисходности постојеће границе за окончање радног века, дефинисање подстицаја за индивидуалну пензијску штедњу, националну кампању финансијског описмењавања и, на крају, сталну кампању информисања о свему што утиче на пензију, како би свако постао свестан своје праве финансијске позиције.

М. Бекин

У ШТУБИКУ КОД НЕГОТИНА ОДРЖАНИ 45. „КРАЈИНСКИ ОБИЧАЈИ“

Два дана надметања

Пуних 45 година мештани крајинских села Штубика и Малајнице с поносом обележавају датуме из српске историје као сећање на јуни 1807. године, када су се на подручју њихових насеља одиграле чувене битке за ослобођење Крајине од турског зулума. Тако је било и овог 18. и 19. јуна, на манифестацији изворног народног стваралаштва „Крајински обичаји“.

Више стотина учесника из неколико градова приказало је обичаје и игре који се чувају од заборава и представљају један од стубова идентитета овог дела источне Србије.

Манифестација је отворена традиционалним дефилеом дечјих изворних група, полагањем венаца и цвећа на спомен-обележје палим ратницима у српско-турском боју, као и историјским освртом на 210 година од одигравања битке на Штубику и Малајници, који је за ту прилику припремио Ненад Војиновић, директор Историјског архива у Неготину. Носећи део програма представљало је ипак такмичење млађих фолклорних група, организовано у преподневним сатима, а у поподневним и вечерњим – стари-

Златне руке сеоских домаћица – такмичење у брзом упредању вуне

јих, из четири општине Борског и Зајечарског округа.

Према оцени жирија, најуспешнији наступ имала је изворна група из Кривеља. Њима је, поред диплома, додељено и традиционално признање манифестације, „Пастирица“. За најбоље извођење народне мелодије награду је добио Стефан Радвановић из Гамзиграда. Група певача из Речке награђена је за најбоље извођење изворне песме, а КУД-у „Флоричика“ из Јабучковца припале су награде за најбоље извођење игара и најуспешнији приказ обичаја. Чланови изворне групе из Малог Извора носили су најаутентичнију ношњу, па су с правом због

тога добили признање, баш као и Власта Бачиловић из Кривеља, који је награђен за најбоље казивање умотворине.

Четрдесет петој смотри изворног народног стваралаштва у Штубику посебну драж је дао и избор за најлепшу чобаницу. Титулу је понела Хелена Михајловић из Штубика. За прву и другу пратиљу проглашене су Јована Марковић из Карбулова и Маја Живић из Валакоња.

„Крајинским обичајима“ већ деценијама посебан печат дају и друга надметања у народном вишебоју, за који је ове године било пријављено педесетак такмичара у шест дисциплина: скок удаљ, бацање камена с ра-

Историјска читанка

Чувена битка код Штубика и Малајнице трајала је између 25. априла и 19. јуна 1807. године. У биткама су, раме уз раме, против Турака ратовали српски војскаро Рајорђе, хајдук Вељко Петровић и војводе Миленко Стојковић и Петар Добрњац. Уз помоћ Руса, који су 17. јуна прешли Дунав, Срби су савладали Мула-пашу, који је рањен побегао у Видин у Бугарској. У спомен на ту битку, која представља прву успешну војну сарадњу Срба и Руса за време Првог српског устанка, у Штубику се од 1972. године традиционално одржава манифестација „Крајински обичаји“.

мена, потезање чобанског штапа, надвлачење конопца, брзо упредање вуне и припремање качамака.

„Крајински обичаји“, у организацији Дома културе „Стеван Мокрањац“ у Неготину, штубичке основне школе „Хајдук Вељко“, Месне заједнице Штубик и КУД „Прераст“ из Штубика, под покровитељством Општине Неготин, окупиле су више стотина учесника разних програма и госте из свих крајева источне Србије.

Јованка Станојевић

КУЛТУРНО-УМЕТНИЧКО ДРУШТВО „ТРАДИЦИЈА“ ТРСТЕНИК

Дечји ансамбл први у Бугарској

После веома успешно организованог 18. Међународног фестивала фолклора „Свима на радост“, на коме је учествовало више од 600 деце из Србије, Македоније, Бугарске и Републике Српске, чланови Друштва за неговање традиционалне песме, игре и обичаја Срба „Традиција“ из Трстеника освојили су прво место на једном од престижних фестивала фолклора у Бугарској.

– Ову награду освојио је наш дечји ансамбл, а у Бугарску су нас позвали пријатељи из Фолклорног ансамбла „Елица“ из Пазарџика (град у централ-

ној Бугарској). На престижном Националном фестивалу фолклора „Констандово 2017“ на-

ша деца су оставила снажан утисак на тамошњу публику и жири. Млади чланови „Тра-

диције“ су попут својих старијих другара из претходних генерација још једном показали како се и на овај начин достојно репрезентује родни град, Србија и свој народ. Пажња и поштовање којима смо били окружени потврдили су пријатељство које годинама траје. Овом приликом захваљујем нашим домаћинима на пријему и пажњи коју су нам указали, наравно да ћемо им и ми узвратити на исти начин – сумира утиске Драган Марковић, председник трстеничког КУД „Традиција“.

Д. Ивановић

Спектакуларни дефиле

Око 400 фолкораца „трећег доба“ из 12 градова Србије, Македоније и Бугарске „окупирало“ је око поднева 19. јуна централни лесковачки булевар спектакуларним дефилеом играча, бака и дека, али и њихових унука, подмлатка ових фолклорних секција.

Девети међународни фестивал фолклора у Лесковцу окупио је играче, певаче и песнике из бугарског града Перника и вароши Ковачевца, македонских градова Куманова и Кавадараца, и српских: Зајечара, Неготина, Врњачке Бање, Крагујевца, Књажевца, Петровца на Млави, Смедеревске Паланке, Бојника и домаћина из Градске организације пензионера Лесковца.

Фестивал фолклора у Лесковцу пратиле су бројне новинарске екипе са југа Србије, али и из суседне Бугарске и Македоније.

У препуној великој сали Дома пензионера у Лесковцу фолклорце и њихове представнике из локалних самоуправа градова из којих долазе, у име града Лесковца бираним речима поздравили су помоћница градоначелника Лесковца Ана Јовановић и Братислав Здравковић, у име ГОП Лесковца и Јабланичког управног округа.

Више од два сата трајало је извођење традиционалних игара, а највеселији су били гости из Кавадараца. Ипак, на овом фестивалу сви су били победници, и сви они су добили захвалнице и посебна признања за досадашњу сарадњу. Посебан „жири“

Лесковачки пензионери, домаћини фестивала

одабрао је и наградио пригодним наградама даме са најлепшим стајлингом, најбоље плесаче и забављаче, све то уз пуно осмеха и пољубаца, а певало се и плесало до касних поподневних сати.

– Фестивал смо организовали захваљујући несебичној техничкој и финансијској помоћи локалне самоуправе града Лесковца. Носилац целокупне организације је наша плесна

група „Сава Чокот“ под уметничким руководством наше активисткиње Весне Ђорђевић. Наступ наше фолклорне секције на овом фестивалу осмислила је Мира Добреновић, потпредседница ГОП Лесковца – истакао је, између осталог, Братислав Здравковић, председник Градске организације пензионера Лесковца и Јабланичког управног округа.

Тома Стевановић

НА „МАЈСКИМ ИГРАМА“ У НИШУ УЧЕСНИЦИ ИЗ 16 ГРАДОВА

Дружење пре свега

Геронтолошки центар у Нишу био је домаћин Сусрета „Мајске игре“ који је шести пут организован у том граду. Игре су постале традиција окупљања корисника геронтолошких центара и домова за старе из читаве Србије а искуства су сваке године све позитивнија и драгоценија.

– Показало се да оваква и слична окупљања много значе нашим корисницима а многа пријатељства и познанства започета у оваквим приликама су трајна – каже Јасмина Илић, радни терапеут ГЦ у Нишу. Она појашњава да су „Мајске игре“ заправо спортски сусрети који имају за циљ дружење, забаву

и пријатно проведен дан о коме се дуго прича. Такмичење и резултати су у другом плану, али свакако није неважно какав је редослед на табели, јер победници и те како знају да се радују и да буду поносни на то што су постигли, наглашава Јасмина Илић.

Ове године такмичиле су се екипе из 16 градова (Лесковац, Прокупље, Алексинац, Дољевац, Књажевац, Младеновац, Матарушка бања, Крушевац, Крагујевац, Јагодина, Деспотовац, Нови Бечеј, Нови Сад, Панчево, Јабука код Панчева и Ниш). Учесници су се такмичили у набацивању алки, обарању чуњева и бацању плочица.

У пикаду су се такмичили и запослени у тим установама. Победницима су додељени пехари и медаље а сви учесници су добили захвалнице за учествовање у овој манифестацији и лепо дружење.

После такмичарског дела и поделе признања, чланови клуба Геронтолошког центра Ниш приредили су гостима богат музичко-поетски програм. Организован је и заједнички ручак и дружење. Учесници овогодишњих „Мајских игара“ растали су се са жељом да се идуће године поново виде у добром здрављу, спремни да наставе започета дружења.

Љ. Глоговац

ПЕТРОВАЦ НА МЛАВИ

Прославили 53 године матуре

Матуранти Петровачке гимназије обележили су почетком јуна 53 године матуре. Од некадашња два одељења оба смера, прослави је присуствовало њих 11.

Годишњици матуре присуствовао је и разредни старешина, Војислав Брауновић, некадашњи помоћник министра просвете у СР Југославији, који је допутовао из Београда. Заједно са својим матурантима уз покоју чашу вина оживео је минуле успомене истакавши да су били врло одговорна и сложна генерација. Посебно му је драго што је већина завршила факултет и што су били цењени стручњаци, а памти и многе догодовштине ове генерације.

Некадашњи матуранти договорили су се да се и идуће године, са разредним старешином, поново окупе и обележе годишњицу матуре.

Г. О.

ПИЛИЦА

Сусрет после пола века

Основна школа „Милорад Благојевић“ из Пилице, општина Бајина Башта, постоји већ 120 година и ишколовала је мноштво генерација. Једна од њих, која је основну школу завршила 1967. године, недавно се поново срела после педесет година (на слици).

До овог сусрета је дошло на иницијативу Драгана Максимовића који је у школи пронашао дневник осмог разреда из 1967. године у коме је нашао тачне податке о својој генерацији и успео да их поново окупи.

М. А.

БАЈИНА БАШТА

Такмичење риболоваца

Овогодишњи Пролећни куп у пецању удицом на пловак у организацији ОСР „Младица“ из Бајине Баште окупио је 34 учесника у конкуренцији пионира и пензионера (на слици). Одржан је 11. јуна на риболовачкој стази језера Перућац.

У надметању пензионера победио је Љубинко Вуковић са 360 грама упецане рибе. Златан Јанковић заузео је друго место са 210, а треће Зоран Лазаревић са 150 грама рибе.

– Имали смо одличне услове, добар одзив, а и резултати су врло добри. По троје најбољих из сваке категорије наградили смо пехарима. Пензионери су добили и дипломе, а сви учесници захвалнице. Судили су Милош Јелисавчић и Жељко Вуковић – каже председник ОСР „Младица“ Оливер Ђурић.

М. А.

НОВИ САД

Концерт КУД „Исидор Бајић“

Културно-уметничко друштво пензионера „Исидор Бајић“ из Новог Сада недавно је одржало годишњи концерт у свечаној сали гимназије „Јован Јовановић Змај“ у Новом Саду.

Уз пратњу диригента Јована Травице, женски и мешовити хор извели су репертоар духовних и световних песама домаћих аутора.

Ове године имали су и госте, мушки академски хор „Споменик“, који је такође извео сплет песама разних аутора.

Д. К.

БЕЛЕ ВОДЕ

Упозната нова дестинација

Месни одбор пензионера Беле воде недавно је организовао незабораван једнодневни излет за своје чланове. На пут су кренула пуна два аутобуса, а то је више од сто душа. Обишли су Тршић и родну кућу Вука Караџића, као и манастир Трношу.

По плану организатора, излетници су посетили и Радаљску бању (на слици) која се налази уз дринску магистралу, између Бање Ковиљаче и Малог Зворника у природном амбијенту какав се само пожелети може. Скоро сви пензионери први пут су видели ову природну лепоту и упознали се са њеним лековитим водама. Није никакво чудо што је један број излетника заказао термине за лечење. Иначе, у Радаљску бању може се доћи преко Шапца, Ваљева и долином Дрине из правца Љубовије.

М. Р.

БЕОГРАД

У гимназији после 65 година

Прва послератна генерација Шесте мушке гимназије, данас Шесте београдске гимназије, обележила је недавно 65 година од матуре. У школским клупама нашло се тринаест од 144 ученика, који су матурирали 1952. године.

– Научници, професори универзитета, редитељи, лекари, писци, инжењери, архитекте, адвокати, математичари и други знаменити интелектуалци из наше генерације, признати у земљи и свету, допринели су великом угледу Шесте београдске гимназије – рекао је на скупу др Мирослав Тодоровић, један од матураната.

Минутом ћутања одали су пошту друговима којих више нема, а потом су разговор о прохујалим ђачким временима наставили у оближњем ресторану, где су се договорили и о прослави 70 година матуре.

Г. В.

АРАНЂЕЛОВАЦ

Признања за успешне такмичаре

Секција за спорт Удружења пензионера општине Аранђеловац постиже изванредне резултате. Председник Удружења Љубиша Гајић (на слици) не крије задовољство због тога.

На првим Културно-спортским сусретима пензионера Шумадије у Лапову 10. јуна 2017. учествовала је и екипа из Аранђеловца и остварила изузетне резултате. Надметали су се у шест дисциплина, а екипа од осам такмичара освојила је укупно 13 златних и шест бронзаних медаља.

Дружење у Лапову завршено је геслом: „Видимо се на десетој, јубиларној Олимпијади у Врњачкој Бањи“ почетком октобра 2017. Планирано је да се Културно-спортски сусрети Шумадије следеће године одрже у Крагујевцу.

М. М.

КРАЉЕВО

Фонд солидарности

Градско удружење пензионера Краљево, које је по броју чланова једно од већих удружења у Србији, може да се похвали својим фондом солидарности. Из фонда пензионери сваког месеца подижу бескаматне позајмице које враћају у 10 или 20 рата. У првих пет месеци ове године подељено је око 55 милиона динара, а позајмице је узело око 2.400 пензионера.

Овакав рад фонда солидарности краљевачког удружења је за сваку похвалу, јер олакшава живот пензионера.

И. Ш.

СКУПШТИНА УДРУЖЕЊА ПЕНЗИОНЕРА КИКИНДСКЕ ОПШТИНЕ

Добри резултати рада

Овогодишња скупштина Удружења пензионера кикиндске општине потврдила је да су тамо где постоје друштвене просторије за свакодневно окупљање пензионера, резултати рада значајни. Систематски рад у таквим повољним условима изнедрио је и бројно чланство чије је ангажовање изузетно велико: од 14.264 корисника пензије на овој територији, у редовима Удружења је 7.073 пензионера.

Дом пензионера у Кикинди је стециште бројних и разноврсних делатности доступних старијима. Клуб за дневни боравак угости пре подне просечно по седамдесетак посетилаца. По подне и увече сала је на располагању Културно-уметничком друштву „Сунчана јесен“ за пробе и наступе. Прославе и друге манифестације може да прати око 150 гостију.

Сличне просторије за свакодневно дружење постоје и у Башаиду, Мокрину у Банатском Великом Селу, за разлику од осталих села где функционишу основне организације пензи-

Са Скупштине пензионера Кикинде

онера и где такве просторије недостају. Стога се настоји да се у свим сеоским месним заједницама обезбеде таква стецишта. Локална самоуправа је обећала да ће пронаћи просторије које ће даровати пензионерима, с тим да их они уреде и одржавају. И Милан Ненадић, председник Савеза пензионера Војводине, такође се сагласио с тим да месне организације треба што више да се ослањају на надлежне на терену и својим деловањем збрињавају

жителие трећег доба на свом подручју.

Потпору уложеним сопственим пензионерским снагама представља то што Градска управа покрива трошкове за загревање кикиндског Дома пензионера. Удружење се стара о уређивању и функционисању просторија. Лане су чланови добровољним прилозима сакупили 74.000 динара за набавку и инсталацију клима-уређаја а потребан остатак им је донирао пословни партнер. Достој-

но обележавање 70 година рада пензионерског Удружења помогла су јавна предузећа и правна лица са којима послује. Није остала ни материјална подршка Савеза пензионера Војводине. Разумљиво да се Удружење понаша домаћински – захваљујући томе што је увело електронски начин плаћања, Удружење је скоро преполовило трошкове свог платног промета.

КУД „Сунчана јесен“ је одавно носилац друштвеног живота пензионера, с тим што своје активности обогађује новим подухватима. Поред размена посета са пензионерским организацијама у Србији, негују већ годинама пријатељство са вршњацима у Темишвару.

По најавама Велизара Силвестера, председника Удружења пензионера кикиндске општине, ова година обиловаће и новим прегнућима, а припрема се и прослава 45-годишњице „Сунчане јесени“ која је од свог оснивања перјаница пензионерске организације на северу Баната.

Сава Завишић

РАЗВИЈАЊЕ МЕЂУГЕНЕРАЦИЈСКЕ САРАДЊЕ И СОЛИДАРНОСТИ

Дружење деце и пензионера

У просторијама Удружења пензионера града Новог Сада недавно је одржана конференција за медије поводом реализације пројекта „Развијање међугенерациске сарадње и солидарности“.

Пројекат ће бити реализован кроз партнерство Удружења пензионера града Новог Сада и Центра за породични смештај и усвојење Нови Сад, а има за циљ развијање међугенерациске сарадње чланова овог

удружења и деце, младих без адекватног родитељског старања, смештених у хранитељске породице.

Пројекат је подржало Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, а његово спровођење трајаће 12 месеци, почевши од 1. јуна 2017. године.

Драгица Зеленбаба, координатор пројекта од стране Удружења, истакла је да је ово први пројекат у партнерству са Центром за породични смештај и усвојење.

– Циљне групе пројекта „Развијање међугенерациске сарадње и солидарности“ су деца и стари, 35 одраслих и 30 деце, а његовом реализацијом ћемо

дати допринос години међугенерациске солидарност – истакла је Зеленбаба.

Ивана Копривица, директорка Центра за породични смештај и усвојење, нагласила је да ће деца која су у породичном смештају кроз овај пројекат имати прилику да упознају пензионере, чланове Удружења, и да се друже с њима кроз разне активности.

Поред Министарства рада, овај пројекат значајан за локалну заједницу препознао је и Покрајински секретаријат за социјалну политику, демографију и равноправност полова. Конференцији је присуствовала и Јелена Марић, саветница за хранитељство у Центру.

Драган Кораћ

Јелица Марић, саветница за хранитељство, Драгица Зеленбаба, Ивана Копривица

Кад послодавац не уплати доприносе

? Н. Ђ., Прибој: Запослен сам у приватном предузећу као возач од 1. јула 2012. године и имам уговор о раду од тог датума. Међутим, код Фонда ПИО пријављен сам од 8. јуна 2014. године. Када сам то сазнао, инсистирао сам код послодавца да ми уплати доприносе за спорна 23 месеца, колико нисам био пријављен, али уместо тога сам добио отказ. Није ми закључен радни стаж. Рођен сам 1958. године и имам 37,5 година стажа, без спорне две године. Шта да радим?

Одговор: Уколико послодавац не поднесе пријаву на осигурање или одјаву, у прописаном року од три дана, запослени може да поднесе захтев за утврђивање својства осигураника надлежној филијали РФ ПИО од датума почетка рада код послодавца. Уз захтев треба доставити све писане доказе на основу којих се може утврдити датум почетка рада. По поднетом захтеву филијала ће спровести поступак и донети одговарајуће решење. Докази за утврђивање својства осигураника су: кадровска документација – уговор о раду,

отказ уговора о раду, решења о распоређивању, решења о годишњем одмору, решења о висини зараде, регреса и сл. Доказ је и финансијска документација – картони зарада, порески обрасци, рекапитулације, изводи, вирмани, платни спискови, итд, затим евиденција о присутности на раду – дневне евиденције присутности на раду, радне листе, дознаке за боловање, радни налози, налози за службена пословања, итд. С обзиром на то да се ради о правима из области рада и радног односа, можете се обратити и Инспекцији рада.

Увоз аутомобиле за инвалиде

? Б. З., Велико Градиште: Инвалидски сам пензионер. Предесетак година добила сам потврду да сам 70 одсто инвалид и да имам право на увоз аутомобила по повлашћеним условима. На њој пише да јој је важност трајна. До сада нисам користила то своје право. Да ли је ова потврда и даље важећа и које повластице при увозу аутомобила имам?

Одговор: Право на рефундацију плаћеног ПДВ-а имају само особе са инвалидитетом са 100 одсто телесног оштећења, по једном основу (да није збирно по органима).

Сходно важећим прописима, лица, укључујући и инвалиде особе, и даље могу увозити моторна возила у складу са неким од споразума о слободној трговини које је потписала Република Србија, а за која возила је тим споразумима прописана нижа стопа царине

или стопа царине нула одсто. Уколико се возило увози по том основу, увозник ради правилне примене одредаба споразума о слободној трговини подноси царинском органу одговарајућу документацију коју издају надлежни органи, односно организације земље извоза (доказ о пореклу) и уколико су сви прописани услови испуњени, царински орган одобрава увоз возила уз примену повлашћене царинске стопе (како је напред и наведено).

Право удове на породичну пензију

? Б. Ј., Ниш: Мој покојни отац је имао само пет година радног стажа. Да ли моја мајка има право на неку пензију?

Одговор: Право на породичну пензију могу остварити чланови породице умрлог осигураника који је навршио најмање пет година стажа осигурања. Ако је смрт лица настала као последица повреде на раду или професионалне болести, чланови породице стичу право на породичну пензију без обзира на дужину

пензијског стажа тог лица. Удова стиче право на породичну пензију у 2017. години ако је до смрти брачног друга навршила 53 године живота. Уколико је удова у моменту смрти супружника имала најмање 45 година живота, право на породичну пензију стиче када наврши Законом прописане године живота (дакле, 2017.

ВИ ПИТАТЕ „ГЛАС ОСИГУРАНИКА“ ОДГОВАРА

године – 53 године). Ако је удова у моменту смрти супружника била млађа од 45 година живота, она никада неће моћи да оствари право на породичну пензију, осим у случају када после смрти брачног друга остану деца која имају право на породичну пензију по смрти оца. У том случају право на породичну пензију удо-

ви цени се у односу на датум престанка права на породичну пензију детету, тј. уколико у моменту престанка права детету удова има навршених најмање 45 година живота, породичну пензију ће остварити када наврши законом прописане године живота за календарску годину у којој подноси захтев.

Право на пензију из Аустрије

? Д. Ђ., Пожаревац: Отишао сам у старосну пензију 2013. године са 55 година и бенефицираним стажом од 38 година. Да ли имам право на пензију из Аустрије у којој сам радио од 1983. до 1985. године (имам све потребне папире да приложим Фонду ПИО) или морам да чекам да напуним 65 година?

Одговор: Међународним уговорима о социјалном осигурању регулисана су права осигураника који остваре стаж осигурања у Србији и државама уговорницама, при чему свака држава уговорница цени права из пензијског и инвалидског осигурања у складу са својим законским прописима. Међународним уговором о социјалном осигурању регулисано је да се за утврђивање права на пензију сабира стаж навршен у земљама уговорницама, а износ пензије се одређује сразмерно стажу осигурања навршеном у тој држави. Остваривање пра-

ва и исплата пензије остварене у Србији не зависе од остваривања права и исплате пензије у иностранству (и обрнуто). Према закону који се примењује у Аустрији, мушкарац има право на старосну пензију са 65 година живота и 15 година пензијског стажа осигурања, од чега најмање 12 месеци у Аустрији. Мушкарци осигураници могу остварити право на старосну пензију и пре 65, уколико су остварили 36 година и 6 месеци пензијског стажа. Захтев се подноси органу социјалног осигурања у земљи где осигураник има пребивалиште.

Престанак пољопривредног осигурања

? Ј. Т., Бабушница: Имам регистровано пољопривредно газдинство и планирам да супругу пријавим у Фонд ПИО пошто ја тренутно радим по уговору о раду. Волео бих да знам да ли је и на који начин могуће да супруга изађе из осигурања за две-три године пошто ће нам старији син завршити школу и планира да се пријави и остане на газдинству.

Одговор: Према Закону о ПИО, обавезно је осигуран носилац пољопривредног домаћинства или породичног пољопривредног газдинства (лице које је обвезник пореза на имовину по основу пољопривредног земљишта или пореза на приход од пољопривреде), односно најмање један члан домаћинства, породичног пољопривредног газдинства или мешовитог домаћинства. Остали

чланови домаћинства, породичног пољопривредног газдинства, односно мешовитог домаћинства могу се осигурати под условима прописаним законом. С обзиром на то да од 1. јануара 2015. године није више обавезно осигурање свих лица која се баве пољопривредном делатношћу, постоји могућност да чланови домаћинства поднесу захтев за престанак осигурања по овом основу.

СКАНДИНАВКА

АУТОР: ЛОВИЧИЋ	ВРСТА ШТАМПАРСКИХ РАДНИКА	ФРАНЦ. КЊИЖЕВНИК	ПОМОЋНИК СВЕШТЕНИКА	РОМАН МАКСИМА ГОРКОГ	ПРЕСИПАТИ ИЗ БУРЕТА	АМЕРИЧКА РОК ПЕВАЧИЦА	ГРАД У ЕНГЛЕСКОЈ
БРУКА, БЛАМАЖА							
СЕДМИ ПАДЕЖ							
УМОТАНО, ЗАВИЈЕНО							
ОСОБА ВИСОКОГ ПОЛОЖАЈА							
ЛИЧНА ЗАМЕНИЦА				КОЊ У ПЕСМИ			ДРВО КЕДРА
ЛИСИЧЈИ РЕП				БИЛИЈАРСКИ ШТАП НАЈАМНИ РАДНИК			
ОЗНАКА ЛОЗНИЦЕ			ЈЕЛО ОД КРОМПИРА ХОМЕРОВ СПЕВ				
ТРАГ ДИВЉАЧИ (ФР.)					НАУЧНО ДРУШТВО СИМБОЛ ФОСФОРА		
ВРСТА КОЊА							
ИНДИГО БИЉКА					ГРЧКО СЛОВО ИЗРАЋИВ. КОРИТА		
ОЗНАКА ЗА ЧЕЛИК		ОДЈЕК, ЕХО ОБРТАТИ				ОЗНАКА ЗА ВОЛТ ЗАЧИН. БИЉКА	
ГЛАС ОСИГУРАНИКА	СУКОБИ НАРОДА ГРЧКО СЛОВО						
ИСЦЕПАН							
СТАРО ДОБА, АНТИКА							
ИСТА СЛОВА			ГРАД У ЈОРДАНУ	СИМБОЛ ТИТАНА ПЛОВИНА			СИРЋЕ, КВАСИНА (ЛАТ.)
ГЛАС ОСИГУРАНИКА	ЛУКА У ИТАЛИЈИ СОБНА ПРЕГРАДА						
ВРСТА МАЈМУНА							
ПРАОТАЦ ИТАЛИЈАНА					ОЗНАКА ЗА МЕТАР	ПРВО СЛОВО ОЗНАКА ИТАЛИЈЕ	
ВРСТА ЕКСПЛОЗИВА							

ОСМОСМЕРКА

Т	И	Т	И	К	А	К	А	А
А	Р	Е	О	П	А	Г	М	Т
Р	Н	К	С	Р	Т	С	Ј	А
А	О	С	А	Т	Е	Л	А	Б
С	Н	Т	А	Ч	Р	Р	Г	О
К	Е	И	Т	М	И	А	О	Р
О	Т	Л	Л	Ј	Б	Ц	Д	К
Н	А	И	А	Г	А	Л	А	А
А	С	Н	С	И	Р	И	Ј	А
Ц	А	О	Р	И	С	Т	А	Н

Све наведене речи треба пронаћи у лику осмосмерке.

АКРОБАТА, АНСАМБЛ, АОРИСТ, АРЕОПАГ, АРИЈА, АТЛАС, БАЛЕТ, БИРЕТА, ГЛИНА, ЕСТРАДА, ИЛИНОЈАГОДА, КАРАТЕ, КОКОС, ОДАЈА, РИБАР, РИСТАН, САТЕН, СИРИЈА, ТАРАСКОНАЦ, ТЕКСТИЛ, ТИТИКАКА, ТРКАЧИЦА, ЧЕСМА

МАГИЧНИ ЛИК

	1	2	3	4	5	6	7
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							

ГА, ГИ, Е, ИС, ЈА, ЈИ, КА, КА, ПИ, ПО, ПО, ПРЕ, СЕ, СТРА, ТА, ТА, ТА, ТЕ, ТИ, ТИ, ТИ, ФРЕ, ЧЕ

ВОДОРАВНО И УСПРАВНО: 1. Наука о ратовању, 2. Пресипати текућину из бурета у друго буре, 3. Мало сачекати, 4. Веслачка утакмица, 5. Испити течност, 6. Књижевни покушај (мн.), 7. Истоветна

есеји, иста. ОСМОСМЕРКА: без остатака.

РЕШЕЊА - СКАНДИНАВКА: срамота, локатив, омотано, великан, они, ат, срт, так, по, пире, алир, нд, галопер, анил, ро, ч, јек, в, ратови, подеран, старина, ии, ти, Ратало, заморач, Итал, а, динамит. МАГИЧНИ ЛИК: стратегија, претакати, почекати, фрегата, полити,

Да ли сте знали ...

– да је решење првом српском пензионеру потписао кнез сербски Милош Обреновић? Датум на решењу је 10. октобар 1833. године, на име Илија Марковић, а износ пензије је 100 аустријских талира.

– да је 1835. године донето прво решење о породичној пензији, а први корисник је била Карађорђева удовица, Јелена Т. Петровић, са местом боравка у Крагујевцу? Датум на решењу је 23. фебруар 1835. године, а износ пензије је 500 талира.

– да су се зачеци социјалног осигурања, односно пензијског и инвалидског осигурања у Србији јавили у првој половини 19. века када су донети и први прописи из те области којима су обухваћени само радници и чиновници? Први Пензијски закон написао је Никола Дабар 1850. године.

– да је закон о осигурању радника, који је донет 1922. године, али је стицајем околности први пут примењен тек 1937, у коме се даље разрађују видови пензијско-инвалидске заштите осигураника и чланова њихових породица, сврстан у најнапредније законе из ове области у Европи?

– да је први број „Глас осигураника“, часописа РФ ПИО, изашао у јуну давне 1969. године? Ове године, 14. јуна, прославио је 48. рођендан!

– да од 1. јануара 2008. функционише јединствени Фонд за пензијско и инвалидско осигурање који је објединио претходна три фонда – запослених, самосталних делатности и пољопривредника?

– да од 1. јануара 2012. године РФ ПИО преузима послове остваривања права из пензијског и инвалидског осигурања и послове исплате права од Фонда за социјално осигурање војних осигураника?

– да Фонд ПИО Републике Србије тренутно има око 2,47 милиона осигураника из свих категорија? Од тога је запослених око два милиона, осигураника самосталних делатности 328.000, затим осигураних пољопривредника 133.000 и више од 1,73 милиона пензионера. Од укупног броја пензионера, око 1,45 милиона су бивши запослени, око 85.000 су пензионери самосталних делатности и око 194.000 пензионисани пољопривредници.

Молим за реч

За одмор је у реду, али пензионери питају могу ли да добију ваучер и за лекове.

Изабрао сам своју лекарку у дому здравља. Већ два пута сам је позвао на кафу.

Пензионери су све издржљивији. Поред деце, издржавају и унуке.

Црвенкапа: „Бако зашто имаш тако велика уста?“ „Имам доброг пластичара.“

„Докторе, сањам море“. „Ништа опасно, то сањају сви пензионери.“

Пијаца: трешње црвене, кајсије жуте, грашак зелен, једино пензионери гледају бело.

Дејан Патаковић

Ветар у леђа

Плодови гнева заливају се сузама.

Савијеној кичми не помаже ветар у леђа.

Ко тебе каменом, ти њега скривеном камером.

Све тече, све се муља.

Уписао је факултет. У близини је омиљеног кафића.

Грлати смо и кад ћутимо.

Променићу слику света! Узвикну сликар наивац.

Зоран Богдановић

Мозгалице

Време је савезник свакоме ко га поштује.

Мало је места за љубав ако нас интереси настањују.

Изгубљени сте ако сте без наде.

И оштар ум је, неретко, хладно оружје.

Кад мислите на себе, и други мисле о вама.

У великом кругу и велики су мали.

Човека увећавају лепота духа и дубина ума.

Ако хоћете да не патите, будите то што јесте.

Сунце, истинска љубав и доброта, греју и чине смисао живота.

Пеко Лаличић

Измишљотине

Превезен је у болницу. Прво га је погодила песма, а затим флаша!

Да је глупост болест, живог човека на земљи не би било!

У квизу ти понуде три одговора. У истрази, траже само један.

Моја хронична неиспаваност води у вечни сан.

Овај свет је нестајање у настајању.

Основано се сумња да се све зна.

Радмило Мићковић

Престројавање

Грађен је ко саливен. Сав се претворио у сало.

Он пије на црту. За све паре.

Научио сам да кувам, перем и пеглам. Сад могу и да се оженим самим собом.

Наш кућни љубимац је миш. Компјутерски!

Ко мене успе да схвати, тај је све разумео.

Данас мисли једно, а сутра друго. Престројава се у ходу.

З. Т. Поповић

Лековите (летње) мисли

Не путујем возом. Доста ме туристички радници – „возају“.

Увек летујем са попустом. Попусте ми живци.

Неко се одмара у бањи, а некоме је посао – „бања“.

Ове године сам видео многа мора. Гледао сам – разгледнице.

Ташта ми је помогла да се одморим. Отишла је у бању!

Пао сам с коња на магарца. Са мора на село!

Душан Старчевић